

VI, 185, 4, 2. Alissima ceteris avibus supero-
lant. VI, 184, 2 et seqq. Mirum quid de earum
penis, 185, 4, 2. Earum celeritas, robur, do-
minium, *ibid.* Earum rapacitas, XIV, 210, 4, 2.
Non edant carnes fulmine tactas, VI, 240, 4.

Earum alie proprietates, VI, 185, 1, 2. Aquila cor-
nucium obstroperos garrulus contemni, XXI, 207, 2.
Aquila vulturine an clangant, XIII, 390, 1. Ea-
rum vox ceteris tribus terribilis, *ibid.* Eae in Scri-
ptura n. raro aquilae vocantur, *ibid.* Aquila vera
pene muta est, et vix vocalis, idque ex animi na-
guitudine qua sane et siti superior animae affectus
regere novit, *ibid.* Non cadaver, sed vivam praed-
dam querit, *ibid.*

Quomodo aquila senescens ipsa renovetur pen-
nis, XI, 503, 2; 504, 2; XXI, 208, 1, *Psalm.* II,
448, 2. Aquila toto corpore depilatur cum senescit,
XIV, 79, 2. An solo capite decedat, *ibid.* Cum ei
defluunt pennae, infirma est, et se abscondit, *ibid.*
Ipsa se depilans et renovans symbolum est peni-
tentiae, *ibid.* Et peccatoris ac resurgentis ad glori-
am, *ibid.* Earum fel melle mixtum acuit visum,
XXI, 208, 4.

3° *Cujus usus essent aquilae apud varias gentes.*
Eas in funere imperatorum cur emitterent Gentiles,
I, 598, 1. Interdum mortis signa attulerunt, I,
598, 2. Quare apud Judaeos ad esum essent im-
mundae, II, 64, 1. Aquila colubrum vel draconem
ungue gestans, cur a Dantiis in vexillo pro serpente
pingeretur, XII, 699, 1. Eas Chaldaei et postea Ro-
mani in vexillis ferebant, XI, 566, 2; XII, 190, 4;
319, 623, 4, 2; XIV, 210, 1, 2. Aquilifer vocabatur
Romanis ipse signifer, XIV, 210, 4, 2. Earum ala
dextera in agro defixa ab eo averit grandinem; in
imperatorum apothosi ipse in coelum evolabant,
quasi eorum anima, XXI, 197, 2. Multos neci eri-
puere, *ibid.* Achomanes Persa aquilae fuit alumnus,
XXI, 197, 2.

4° *Aquilae variae significationes symbolicae et
tropicalogicae.* Aquila representat regem Nabuchodo-
nosorem, XII, 625, 2. Ejus symbola aptata Chal-
daeis, XII, *ibid.* Aquila S. Joannem designat, XV,
42, 2. Cur aquilae assimilatur S. Joannes, XXI,
197, 4. Aquilae facies quomodo esset desuper qua-
tuor animalia Ezechielis, XII, 486, 2. Aquilae fa-
cies in rotis currus cherubim quid symbolice signi-
ficet, XII, 509, 2. Aquila in caelo volans quae sit,
varie exponitur, XXI, 197, 4. Et comparantur con-
cionatores, *ibid.*

Aquila significat Dei consuetudinem et sapien-
tiam, XXI, 108, 1, 2. Aquilae sunt typus Christi et in
quo, VI, 453, 4; 454, 4. Cur sunt symbolum Chri-
sti, XV, 514, 2. Christi divinitatem significant, XXI,
108, 1.

Aquila est symbolum veritatis et angelorum, XV,
512, 4. Ejus et sanctorum analogia, XI, 504, 2;
505, 1. Per eam justi et sancti representantur per
varias analogias, XIV, 511, 2 et seqq.; XIX, 35, 2.
Aquilae alio attribuantur sanctis, XI, 503, 2; 504, 1.

Aquilae significant sanctos in caelo, I, 598, 4;
XI, 502, 2; 506, 1. Denotat quoque agilitatem bea-
torum, eorumque item beatam aeternitatem, XI,
512, 2.

Aquila est symbolum hominis contemplativi, *Job*,
747, 4. Aquila caelum capite respiciens, et pedibus
terram tangens, cum fulmine a sinistra, lauri rami
a dextra, est emblema pii principis, XII, 625, 1.
Aquila symbolum altissimae sapientiae, 504, 4, 2.
Item perspicacitatis, 502, 4; 506, 1. Aquila spiritalis
qualis, *Job*, 747, 2.

Aquila est symbolum regni et regis, XII, 623, 4, 2.
Ipsa in multis imperium portendit, id probatur
exemplis, 624, 1. Aquilae symbolum sunt imperii
et tyrannidis, II, 502, 4. Item victoriae violentae
et magnificae, XII, 305, 2. Aquilae pugnantes
symbolum sunt victoriae, XII, 626, 2; 627, 1.

AQUILO. Aquilo quod habet etymon, X, 406, 2.
Aquilo quasi aquas ligans, VIII, 84, 1. Cur vocetur
dexter, VI, 346, 1. Ejus intensus frigus, X, 499, 1;
XII, 20, 4, 2. Est ventus occiduum, X, 406, 2. In sep-
tentrionalibus locis acer est, fugat nubes et pluvias,
in meridionalibus eosdem parit, VI, 286, 2. In Juda-
eae humores e mari adducit, VI, 286, 2. Asper,
siccus et horridus est, 287, 2. Judaeis erat infestus
et infestus, XII, 317, 2. Eo gaudent qui in calidis
locis habitant, VI, 346, 1. Aquilo serenat aërem
et terram, *Job*, 704, 1; VI, 287, 4. In aëta quando-
que grandinem, fulmina et tonitrua ciet, VI, 287, 4.
Est arboribus saluberrimus, VIII, 84, 1. Aquilo
Romae salubris et vitalis, cur, VI, 216, 4; XIV,
248, 1. Quare ibi per aestatem auram frigidam inducit
a montibus nive opplatis, VI, 268, 2.

Aquilonis symbola, VIII, 85, 1; XIV, 534, 4.
Aquilo symbolice est diabolus, XIII, 512, 4; XII,
792, 4. Significat mystice regnum diaboli, XII, 41, 2.
Aquilone mystice denotantur gentes vel peccatores,
797, 2. Aquilo est sinistra pars mundi, et
symbolum infelicitatis et malorum, quia frigidus,
XIV, 248, 4. Cur tristitia et Dei vindictam significat,
XII, 20, 4, 2. Aliquando lenitatis est symbolum.

Aquilonis pars in castris Hebraeorum significat
gentium multitudinem, II, 200, 2. Aquilonaris ille
tyrannus, quem significat, Joel venturum contra Je-
rusalem, quis sit, XIII, 504, 2. Osteoditur esse Io-
lofernem et cur, 502, 1. Aquilonares qui dicuntur
reges Syriae, 450, 4. Aquilonares qui ad excinden-
dam et vastandam Babylonem a Persis sint evoca-
ti, XII, 317, 2.

ARABES. Arabes dicuntur filii Orientis, XIII,
683, 4. Arabes graece vocantur nomades, quare
IV, 552, 4. Arabes nomades describuntur, XIII,
312, 4, 2. Arabes scintillae de loco in locum mi-
grant, habitantque in tentoriis, XI, 281, 2. Arabes
vocant suos reges Solymanos vel Selymos,
XIX, 409, 1. Etiam nomades ipsorum magnam uxori-
um copiam habent, IV, 370, 2. Sunt servituti as-
sueti, 556, 1. Semper atrocissimi dediti fuerunt, XII,
38, 4; 53, 4; XIV, 208, 2. Deum appellant Sabim,

XII, 62, 4. Adulteros capite plectunt, I, 348, 4.
Liberi feri et barbari, inveniuntur sepulchra patrum et du-
cum suorum, IV, 523, 2. Sua ploracula a Syris acce-
perunt, non contra, IX, 47, 2. Ipsi et Galaaditae
cur medica arte excellerint, XII, 79, 2. Apion
hortense vocant *carps*, quod idem est cum hebraeo
carpas, IV, 362, 2. Attendantur in rotundum, XII,
86, 2. Genarum pilos evertere solebant, XII, 87, 1.
Arabissae femine totam faciem tegebant, XVIII,
356, 4. Arabes praeteritum pro futuro usurpant, IX,
216, 4. Arabes joverint Chaldaeos in vastatione
Moab, XI, 292, 4. Dicitur sunt Cedareni, sunt boni
sagittarii et feri, a Turca cohiberi nequeunt, XI,
334, 4, 2. Vastati sunt a Nabuchodonosore, *ibid.*
Arabes an futuri sint Gog et Magog, XXI, 357, 1.
Arabum in fine mundi conversio, VIII, 177, 2.

ARABIA. Arabia triplex, XI, 523, 4, 2. Arabiae
Felicis fertilitas et feracitas, VIII, 177, 2; XI, 703, 2.
Arabia Felix auro, thure et myrrha abundat, XV,
72, 2; 80, 2. Arabia Petraea dicta ab urbe Petra,
XI, 301, 2. Arabia Sabaea quantum distet a Jeru-
salem, est extrema regio terrae ad mare Indicum,
XV, 313, et seqq. Arabia Judaeae erat ad Austrum,
XIV, 248, 1. Eam Scriptura vocat nomine Ethio-
piani, XIV, 304, 2. Ejus flumina, *ibid.* In ea flo-
ruit olim christiana religio, XI, 525, 4, 2; 703, 2.

Arabica lingua hebraeae est affinis, IX, 209, 2.
Arabica proverbialia a quo collecta, et quando, IX,
47, 2.

ARABICA VERSIO. Arabica interpretatio Biblio-
rum duplex est, Antiochena et Alexandrina, quas
laetiae convertit et adornavit D. Sergius Risus,
archiepiscopus Damascenus, XI, 490, 2; XIII,
222, 2. Arabica versio Ecclesiastici parva auctori-
tatis est, et parum sincera, IX, 24, 4. Arabica
Evangeliorum versio Romae est impressa cum tra-
dictione latina, XV, 13, 2 et seqq. Arabica versio
Apocalypses extat in Vaticana Bibliotheca, XXI,
12, 1.

ARANEA. Aranea tactum habet acutissimum,
IX, 575, 1. Est cibus stellionis, VI, 453, 1. Aranea-
rum quoddam genus, quod alios edendo cogit
emori, alios flexendo, desiderio suorum, XIII, 383, 2.
Araneorum tentorium Thebis quod fuerit prodigium,
XXI, 95, 2; 334, 2.

Aranea laboris est symbolum, VI, 459, 2; 462, 4.
Symbolum est etiam tabitudinis, illius tela res futi-
lis, *Job*, 211, 1; 212, 42. Araneorum telas sibi
textunt, superbus, gulosus, avarus et quilibet pec-
cator, XI, 692, 1, 2; XIII, 392, 2.

ARARE. Arare Hebraeis idem est quod operari et
colere, XIII, 420, 1. Arare in bove et asino quomo-
modo Deus videt, et quare, II, 478, 2. Rei hujus
tropicalogica, *ibid.* Aratores in Aegypto ad caelum
deotat in peccati analogia, VI, 98, 1. Arare men-
dacium idem quod dicere, fabricare, IX, 229, 2;
221, 1.

ARATUS. Aratus quis poeta fuerit, et quae scrip-

serit, XVII, 335, 4. Quomodo ex ejus scriptis sua
dogmata confirmavit Apostolus, XV, 335, 2.
ARBACES. Arbaces Mediae praefectus cur rebel-
larit Sardanapalo regi suo, IV, 314, 2. Fuit rex
Assyriorum post Sardanapalum, XIV, 52, 4, 2. Ab
Arbace primo Mediae regis ceteri nomen suum acce-
perunt, et cognominati Arbaciae, 316, 2.

ARBITRIUM LIBERUM. Arbitri libertatem tol-
lit Calvinus, XVIII, 425, 1. Ipsum assertur; homo
liberum arbitrium habet, XV, 212, 2; XVIII, 401, 2;
*Abundantius illis omnibus laboravi, non ego
autem, sed gratia Dei mecum.* Arbitri libertas,
Psalm. II, 260, 1. Arbitrium liberum habet aliquam
partem in opere bono, XVI, 252, 4; *Mna tua de-
cem mias acquisivit.* Id habet homo, etiam in su-
pernaturalibus, XVIII, 321, 2; *Qui statuit in cordis
suo firmus, non habens necessitatem, potestatem
autem habens sua voluntatis.* Ipsum contra Calvi-
num in gratia admittenda vel repudianda astruitur,
XVI, 305, 4, 2; *Quotquot autem receperunt eum,
dedit eis potestatem filius Dei fieri;* 397, 4, 2; *Eum
qui venit ad me, non ejection foras,* 860, 4, 2 et seqq.
Ejus cooperatio est a gratia Dei, XVI, 560, 2; *Sic-
cut palmas non potest ferre fructum a semetipso,
nisi manserit in vite; sic et vos, nisi in me manser-
eritis.* Id non amittitur peccando, 561, 1. Arbitrio
nostro inest salus et damnatio nostra, XIV, 619, 1.
In arbitrio cuiusque est, quantum vivit, vel bene
agere et mereri gloriam; vel male, itaque reprobari,
XIII, 436, 2; *In medio tui sanctus, et non ingrediatur
civitatem.* Vide LIBERTAS.

ARBOR. Arbor foliata parum fructifera, IX,
425, 2. Arborea gaudent suis similibus, IX, 396, 4.
Arbores aquilone firmantur, austro fatiscent; in
iis aliae sunt mares, aliae feminae, XV, 696, 2. La-
borant morbis ut homines, dant homini cibum illu-
boratum, *ibid.* et seqq. Arbores etiam in mari
crescunt, X, 443, 2. Arborea et herbae in flore sibi
succedunt, XX, 47, 2. Arboris cultura ostendit
fructum, et qualis ipsa sit, X, 24, 4. Arbor et fructu
cognoscitur, XV, 308, 4. Arborea aquis irrigata cres-
cunt, frondent, florent, fructificant, X, 81, 1. Arbo-
res amissa cortice exarescunt, XIII, 485, 2. Arborea
resinosae sponte sudant resinam, IX, 647, 1. Ar-
bores incisae in Brasilia dant potum, XIII, 307, 2.
Arbor in Aegypto juxta Hermopolim salubris descri-
bitur, XVI, 275, 1. Arborea autumnales quae dicuntur,
XX, 675, 1 et seqq. Quae sint his mortuae, 676, 4.
Arbores quomodo vivant et moriantur, *Job*, 323, 4.

Arbores olim diis erant sacrae, XII, 30, 2. Arbo-
res sacrae sunt cedrus, cypressus, palma et olea,
IX, 632, 2. Arborea quomodo Deo circumdicerentur,
XIX, 88, 2. Arborum fructus primis quatuor
annis in terra promissionis inhibiti erant Judaeis,
II, 123, 2. Quare Deus hac caeremonia voluerit
coli, *ibid.* Ejus rei allegorica causa, *ibid.* Item tropo-
logica causa, II, 125, 1. Arborum fructus benedi-
cuntur die Assumptionis B. Virginis, XVIII,
193, 4.

Quid arbores mystice et tropologicè significant. Arbor symbolum est hominis, XX, 675, 1. Arboris et hominis analogia novem, XV, 696, 2. Arbores crescentes mystice sunt fideles aquis baptismi loti et rigati, ut proferant poma, id est virtutum fructus, XII, 851, 1, 2. Arbores fidelium et Ecclesie sunt typus, XIX, 219, 1. Arbor in hieme moriens, in vere revirescens et reviviscens est symbolum resurrectionis, XII, 753, 2. Qualis sit arbor virtutum, V, 340, 2. Quæ ejus folia et fructus, *ibid.* Arbore denotatur Nabuchodonosoris imperium gloriosum, late patens et robustum, XIII, 56, 1.

ARBOR SCIENTIÆ BONI ET MALI. Qualis arbor ista fuerit, I, 87, 2 et seq. Putatur fuisse ficus, I, 88, 1; XIII, 617, 3. Vocatur lignum offensivum, X, 114, 2. Fuit hieroglyphicum liberi arbitrii, I, 88, 1. Item obedientiæ et inobedienciæ, 2.

ARBOR VITÆ. Arbor vitæ qualis fuerit, I, 85, 2. Qualis ejus vis fuerit, *ibid.* Quomodo homini vitam prorogasset, *ibid.* Qualis æternitas ex ea futura fuisset, 86, 2. Ex ea orta fabula de nectare et ambrosia deorum, 87, 2. Quid ea symbolice et allegoricè et tropologicè denotet, *ibid.* Arbor vitæ repræsentat virtutem in genere, qua in re, V, 91, 1. Ea describitur, hæc mystice est ipsa justitia et sapientia, item sapiens et justus, V, 342, 2; XX, 437, 1. Arbor mystica est Christus in cruce, V, 340, 2. Arbores celestes omnes dant fructum vitæ et immortalitatis, XXI, 406, 1. Illæ quid significant, *ibid.*

ARCA NOE. Arca Noe fuit composita instar ciste, I, 136, 1, 2. Ex cedro fuit facta, *ibid.* Cur fuerit oblitæ bitumine, non pice, 137, 1. De ejus longitudine, altitudine et capacitate, *ibid.* De ejus tecto, 2. Habuit tres contignationes, *ibid.* In ima erat sabura et sentina, *ibid.* In secunda erant animalia per cellas distributa, 138. In tertia erant annona *ibid.* In summo tabulato erat locus hominum et avium, *ibid.* Erant in ea spiracula, *ibid.* et 2. Arca Deus gubernator erat, VIII, 502, 1. Arca allegoricè et tropologicè quid significet, *ibid.* Arca Noe cum Ecclesia confertur, XX, 341, 1. Quomodo ad eam venerint omnia animalia, I, 139, 1. In ea tantum octo homines servati, 141, 1. An in ea fuerit sibylla, *ibid.* De corvo ad arcam revertente et poro revertente, 149, 2. Quid moraliter hic corvus significet, *ibid.*

ARCA FŒDERIS. Arca fœderis descriptio, I, 637, 1 et seq. Erat quasi cista, *ibid.* Unde arca dicitur, XIX, 434, 1. Ejus longitudo erat duos cubitos et semis, I, 638, 2. Erant in ea tabulæ Moysis, 637, 1. An præter tabulas aliquid contineret, XIX, 434, 1. Tegebatur propitiatorio, I, 637, 1. Habebat coronam et duos vectes; item quatuor globulos quasi rotas, *ibid.* Cur dicitur testimoniū, vel testamenti, I, 639, 2; XI, 223, 1. Arca erat Dei scabellum, quomodo, I, 640, 2. Arca dicta est gloria Israel, XII, 511, 1; XIV, 374, 2. Erat Judæorum gloria, quia Dei gloriam et potentiam referebat, XVIII,

158, 1. Fuit gloria Israel tripliciter, XI, 149, 1. Arca quare vocetur arca fortitudinis, III, 597, 1. Arca testamenti quasi currum bellico suæ gloriæ Deus cherubim stipibus incedebat, XIV, 257, 2. Erat hæc velut quadriga, *ibid.* Præcedebat castra Hebræorum et quare, II, 246, 1. Portabatur eam Levitæ, *ibid.* Arca fœderis ordinariè portabatur a Caalithis, ac in re gravi a sacerdotibus, III, 17, 2. Hebræorum in ea fiducia, I, 638, 2.

Arca stetit in medio Jordane, non in ripa, dum Josue cum suis transiret, III, 19, 2. Arca bis mille cubitis in transitu Jordanis distans, quid typicè et symbolice denotat, XXI, 353, 1, 2. Reverentia Hebræorum erga arcam, III, 18, 1. Arca ante edificatum a Salomone templum erat in Silo, arbutibus Ephraim, XII, 68, 1. Arca cur capta a Philistæis, III, 287, 1. Arca ponitur juxta Dagon tanquam ab eo debellata, 289, 1. Illam injuriam vindicat Deus, 290, 2. Arcam nudarunt Bethsamitæ, et ideo sunt percussit, 297, 1. Arca Dei transfertur a Gabaa ad arcam Sion, 454, 1. Vehabatur plastro errore Davidis vel Levitarum peccato, *ibid.* Solis sacerdotibus licebat eam tangere, idque sub pœna mortis, et ideo percussus Oza, *ibid.*, 2. Ponitur in domo Obededom, 455, 2. Quæ domus ideo benedictur, 456, 1. Unde eam David adduxit in Sion, *ibid.* Non tamen iterum in plastro, sed in humeris Levitarum, *ibid.* Fuit postea translata in templum Salomonis, I, 637, 1. Arca fuit in castris Joab obsidentis Babbæ, III, 477, 2. David legiens eam remittit Jerosolymam ne secum exulet, 498, 1. Arcam posuit Salomon in Sancta Sanctorum, 578, 1. Solum arcam posuit in templo, cætera vasta templi innovavit Salomon, 593, 1. Arca quoties et quo translata, 299, 1.

Arca translata fuit sub Manasse vel Amon in templo, in domum Sellum propter idola, IV, 194, 1. Postea in locum resitata a Josia, *ibid.* An fuerit in secundo templo rædificata post reditum a Babilone, 504, 2; 505, 1. Non fuit in templo Zorobabellis quia fuit a Jeremia in urbis excidio ablata et absconsa, IV, 504, 2; 505, 1; XII, 844, 2. Ejus depositio in monte Nebo, I, 637, 1; IV, 504, 2; 505, 1. An fuerit invanta cum igne sacro, *ibid.* Apparebit in fine mundi, IV, 505, 1. Symbolice in arca coacta significabant tria attributa Dei, I, 638, 2.

Arca testamenti est typus Ecclesiæ militantis, III, 458, 1; XI, 149, 1. Ecclesie etiam triumphanti, typum gessit, III, 458, 2; XIII, 527, 1. Arca fœderis significat corpus et humanitatem Christi, III, 18, 1; 438, 2; XXI, 190, 1; 232, 1. Arca fœderis scabellum pedum, 98, 5. In celo visa Joanni quæ sit, 241, 2 et seq. Symbolum est B. Virginis, I, 637, 2; III, 455, 2; XXI, 232, 2. Significat etiam beatos in celo, I, 637, 2; III, 18, 1. Est symbolum sacre Scripturæ et viri in ea eruditū, III, 455, 2.

ARCANUM. Arcanum consiliorum et decretorum Dei liber est involutus, estque scriptus intus et foris, cur is sit involutus. XII, 518, 1. Arcana Dei

consilia et privata vocatione hominum et gentium, XVIII, 589, 3. Arcana Dei judicia non sunt scrutanda, XIII, 203, 1. Quenam arcana in celo Paulus audivit, XVIII, 502, 1, 2. Arcana cordis et intentiones novit Deus, 279, 1. Arcana ab aëribus denudantur, VI, 207, 1; 208, 1; 209, 2. (*Vide SACRÆTUM.*)

ARCHANGELUS. Archangeli sunt custodes provinciarum, XIII, 142, 1. Archangelus mortuos omnes in fine mundi suscitaturus, voce magna inclamabit, XVI, 496, 1. Archangelus in judicio tubam inflans, quis futurus sit, XIX, 132, 2. Ejus vox mortuos non tantum colligat, sed et excitabit, 131, 1. Eadem est cum tuba Dei, *ibid.*

ARCHELAUS. Archelaus filius Herodis quamdiu regnavit, cur ab illo sibi Christus metueret, XVI, 55, 2. Cur ab Augusto tetrarchia sua sit dejectus et in exilium pulsus sit, et quando, 55, 2; 90, 1. Sævus erat, ideo ab Augusto in exilium missus, XV, 90, 1, 2. Cum fratre Antipa de regno contentid, *ibid.*

ARCHIDIACONUS. Archidiaconi qui dicebantur Romæ, XVII, 163, 2. Archidiaconi veteres præerant diaconis, XVIII, 208, 1. Archidiaconus inter cardinales que sit dignitas, XXI, 22, 2. Archidiaconi hodierni veterum diaconorum munus retinent, XIX, 216, 2.

ARCHIEPISCOPUS. Archiepiscopum quomodo benedicat suffraganei qui minores sunt, XIX, 413, 2. Archiepiscoporum pallium quid designet, XVII, 370, 2. Archiepiscopatus quatuor sunt in Calabria, 441, 2.

ARCHIMEDES. Archimedes suæ mathesi quam intensus esset, XII, 33, 1. Sua mathesi solus Syracusæ contra Romanos diu propugnavit, X, 297, 2.

ARCHIPPUS. Archippus fuit doctor Colossensium, XIX, 342, 1, 2. Colossis habitavit in domo Philemonis, *ibid.* Factus est deinde ibi episcopus, 112, 2.

ARCHITECTUS. Architectorum quod sit studium et opus, X, 289, 2. Architecti libello cur utantur, XIV, 369, 1. Architecti cum historico comparatio, IV, 507, 2.

ARCHITRICLINUS. Architriclini quod esset officium in conviviis, XVI, 331, 1. Erat idem qui symposiarcha, X, 141, 1. Quomodo probari vitium a Christo ex aqua conversum, XVI, 331, 2.

ARCHONTICI. Archonticorum hæresis erat circa resurrectionem, XIX, 289, 2. Opus conjugale diabolicum esse dicere, 225, 1.

ARCTURUS. Arcturus quæ sit stella, an Pleiades et Vergilæ, an Cynosura, an Sucle, an Ursa minor: auctor censet esse stellam ingentem in sidere Bootis post caudam Ursæ majoris, XIII, 580, 2; 581, 1. Quando oritur; suo ortu et occasu grandines et procellas citat, 581, 1. Ei Ecclesia comparatur, 582, 1. Arcturus est symbolum celestis gloriæ, Job, 723, 2.

ARCUS. Arcus capitur in Scripturis a ovibus et

arvis, XIII, 290, 1. Arcus magni pedibus intenduntur, XIV, 462, 2. Arcus quem docuit David filios Juda est plancus incipiens a nomine arcus, III, 335, 1.

ARENA. Arena dicitur ab arido, vel harendo, XV, 216, 2. An multitudine arum in parvitate et in potentia, Dei elucet sapientia, IX, 83, 1. Arcanum quis numerus, 54, 1. Sunt innumerabiles, 54, 2. Aræne Cyrenæicæ quam densas, XI, 348, 2. Arena portari nequit nec constipatur, nec divisa, VI, 388, 1. Arena est symbolum hominis inconstantis, XV, 216, 2. Item vana gloriæ, 217, 1. Aræna symbolo denotantur impli, utpote steriles et terreni, XXI, 253, 1.

AREOPAGUS. Areopagus quis locus Athenis, et unde dictus, XVIII, 322, 1. Unde ibi tribunal, et a quo institutum, *ibid.* Areopagite quando instituti, II, 245, 1, 2. Areopagite cur noctu judicarent, XIV, 575, 1. Quam integri et sinceri, XVIII, 322, 1.

ARETAS. Aretas, rex Arabum, socer fuit Herodis Antipæ quem et bello vicit, XV, 689, 1; XVIII, 498, 2. Fuit infestus Judæis, XI, 206, 1. Voluit Paulum comprehendere, *ibid.*

AREUNA. Aræuna, rex Jebusæorum, factus proselytus, III, 537, 2. Ejus arca cur electa ad sacrificium pro peste avertenda, *ibid.* Est symbolum Ecclesie gentium, 538, 1.

ARGENTEUS. Argenteus olim fuit medium sichi, et duplum denarii, XII, 238, 2; XIV, 402, 2; XV, 547, 2. Argentel triginta quibus venditus Christus, ejus sint pretii, XV, 547, 2 et seq. Argentei Juda cur vocentur merces iniquitatis, XVII, 68, 1.

ARGENTUM. Argentum omne Dei quomodo sit, XIV, 338, 1, 2. Argentum electum quod sit, V, 297, 1. Ejus erudiendi et purgandi ratio, *ibid.* Ei e fodinis eruto admixta sunt plumbum, stibium, stannum, VI, 320, 1. Igne exploratur, 352, 2. Quomodo a scoria per plumbum expurgatur, XII, 63, 1. Ejus bonitas unde colligatur, VI, 352, 2. Igne evadit nitidius, 353, 2. Ejus candor et nitor, ejus pretium, V, 298, 1. Ejus soliditas, et puritas, 2. Eju sonus, 299, 1. Quando id cooperit, 298, 1. Argentum ad certum pondus olim appendebatur, XV, 545, 1. Argenti unquam signari consuevit, I, 712, 1. Argentum a bello victis per iter spargi solitum, cur, IV, 431, 2. Argenti libra una valet 60 aëris, X, 495, 2.

Argentum quid mystice significet, VII, 257, 2. Argentum sunt eloquia Dei, XI, 576, 1, 2. Argentum vocari possunt pura religio, Dei lex, doctores, 115, 1, 2.

ARIEL. Ariel est altare, id est mons et leo Dei, XII, 826, 1, 2. Item Jerusalem, et cur sic vocetur, *ibid.*, 2; XI, 403, 1, 2; 404, 1. Ariel est idem quod maledictionis arcus, XII, 826, 2. Idem est quod Uriel, *ibid.* Christus nobis est Ariel allegoricè, *ibid.*

ARIES. Aries generose incedit, gregemque ducit. VI, 467, 2. Est in rivalis ferox et pugnas,

VI, 471, 2. Ejus cornua terrent elephantes, et feni prouent. *ibid.* Ejus antipathia et bellum cum lupo, VI, 472, 1. Arietes sunt in venem propensi, V, 496, 1. Ejus peli indormientes prisca captabant oracula, 572, 1.

Aries est prudentia et providentia symbolum, VI, 471, 2. Item misericordia et beneficentia diuina, item heroum, *ibid.* Item patientia et martyrii, 2. Item sacerdotum, *ibid.*, et seq. Aries imago est ducis et regis, XIII, 400, 1. Per arietem representatur rex Persarum, *ibid.*, 2. (*Vide Pansæ.*) Arietes sunt symbolum honorum, XII, 743, 2.

ARIES machina bellica describitur, XII, 532, 1; 689, 1; XIII, 101, 2. Ejus auctor Epeus, 532, 1. Arietem in obsidione urbium agentes latebant sub testudine: ejus forma, XIV, 480, 2.

ARISTIDES. Aristides quam fuerit justus, XI, 719, 1. Aristidis post multa preclare gesta paupertas, I, 385, 2.

ARISTIPPUS. Aristippus philosophus aulas regum sectabatur, XIV, 277, 1. Aristippus regibus adulum vocatus est *canis regius*, XIX, 120, 1. Aristippus a Dionysio tyranno loco convivii in imo collocatus non tulit inique, VI, 260, 1. Quid dixerit de uxore duciam, 528, 2. Quomodo cum Eschine in gratiam redierit, XI, 639, 1, 2. Post naufragium ab geometriam liberaliter a Rhodiis est habitus, XIII, 11, 1.

ARISTOBULUS. Aristobulus Simonis Machabaei filius, nomen regis primus assumpsit, IV, 493, 1, 2; 497, 2. Matrem et fratrem occidit, *ibid.* Tyrum expugnauit, XIV, 453, 2.

ARISTOTELES. Aristoteles erat balbus, IX, 381, 2. Cur mutus a Platone dictus, XI, 405, 2. Ei traditus est Alexander Macedo a patre erudiendus, XIII, 10, 1. Ejus elogium, IX, 5, 1. Est Ingeniorum apex, XIII, 101, 1. Ethnicam philosophiam a Socrate acceptam expoluit, IX, 5, 1. De ejus doctrina censura: de Dei providentia quid sentiat, *ibid.* Multa ab Hebraeis didicit, 5, 2. Ejus errores in doctrina, 10, 2. Euripi vicissitudinem intelligere non potuit, XX, 42, 2. Ejus paradoxa absurda, 167, 2. Ejus sententia de pygmæis rejicitur, IV, 455, 1, 2. Ejus errores vel dubia octo, I, 5, 1. Hermine concubine sacrificavit, XVIII, 83, 2. Ejus morturi vox, XIX, 374, 2.

ARIANI. Ariani quid asserchant: Filium Dei non esse Deum, sed creaturam, IX, 55, 2; XVIII, 5, 2; XXI, 143, 1. Christi diuinitatem et eternitatem negant, XIV, 117, 1; XVI, 298, 1, 2. Eum docebant esse Patre minorem, XVI, 563, 1 et seq.; 558, 1. Et ab eo in substantia differre, 561, 2; 593, 1. Constatantur, XVIII, 198, 2. Aliquot epistolas Pauli denegantur, 4, 1, 2. Jubebant orthodoxos rebaptizari, 624, 2. Eorum libros vetuit legi concilium Nicænum, XIX, 289, 1. Ariarum quis fuerit in orthodoxos furor, XII, 773, 2. Orbis se mirabatur esse Ariarum, XXI, 144, 1. Olim baptizatis a suis in Africa chirographum dabant, 260, 2. Aria-

nus thronus S. Athanasi confringens, a fragmento ejus occisus, III, 293, 1. Arianus episcopus templum S. Pauli invadens, ab eo excecatur, XVIII, 44, 2. Eorum schisma juxta quosdam, celesti prodigio prænotatum fuit, illud, scilicet, præsignificavit comes, XII, 652, 2; XVII, 529, 2. Ariani per equum nigrum Joannis visum representantur, XXI, 143, 1.

ARIIOLI. Arioli qui proprio sint, XIII, 48, 1. Arioli semper mentuntur, nec eis creditur, etsi vera dicant, X, 193, 1. Quomodo et quare verum dicant, *ibid.* Ariolorum et aruspicum vanitas, XI, 516, 1.

ARIUS. Ario hæresim suam diabolus inspiravit, XIX, 222, 2. Ejus hæresis quid doceret, XII, 108, 1, 2. Docebat Filium esse Patre minorem, XV, 220, 2. Ecclesiam Dei laceravit, XX, 581, 2. Quare ab ea desciverit, 453, 2. Ario scintilla neglecta totum orbem incendit, IX, 365, 2. Ario Christi diuinitatem negans fuit instar cornu Ecclesiam impotentis, succisum id a concilio Nicæno, XIV, 361, 2. Ejus feralis et dira mors, animam in latrinis effudit, II, 165, 1; XIV, 539, 1; XVIII, 681, 2; XX, 442, 2; XXI, 342, 1.

ARMA. Arma priscorum erant fustes et tela, XV, 574, 1. Brachia, neques et instrumenta ruralia, III, 334, 1; 339, 2. Arma vox pro instrumenta usurpatur subinde, XVIII, 112, 1. Arma militis sunt duo, gladius et sagitta, XI, 582, 2. Arma cur ungantur, XI, 330, 2. Arma et vexilla benedicuntur, IV, 565, 1, 2. Arma hostium bello capta Judæi æque ac christiani suspendere solent Deo, ut illi victoriam acceptam referant, XIV, 103, 1, 2. Arma ab atheis ducibus inter deos relata, IV, 564, 1. Arma gestare Apostolos vetuit Christus, XV, 263, 2.

Arma Dei sunt fulgura, tonitrua, etc., III, 116, 2. Arma lucis quæ sunt, XVIII, 225, 1. Quæ sint arma carnalis, 482, 1. Arma Apostolorum qualia fuerint, *ibid.* Quam fuerint efficacia ad omnium conversionem, 2. Arma dextera et sinistra, sunt prospera et aduersa, 458, 2. Quænam sint arma aduersus demonis insidias, 673, 1. Arma sua in lances quomodo peccator vertat, XI, 124, 1.

ARMAGEDON. Armagedon hebraice quid significet, et ubi is locus sit, XXI, 302, 1. Est nomen loci novum, quod illi ab eventu imponetur tempore Antichristi, *ibid.* Hic locus futurus est juxta Jerusalem et vallem Josaphat, 2.

ARMENIA. Armenia unde dicta, I, 148, 1; XII, 699, 1. Armenia hebraice dicitur *Aram* vel *Harmôn*, ab Aram filio Sem, primo incolæ ejus, XIII, 568, 2. Ipsa montosa est, et omnium terrarum altissima, in ejus montibus primum quæuit arca. Non estque provinciis omnibus excelsior, *ibid.* et XII, 699, 1. Armeni negant dari coronam meritorum ante ultimum judicii diem, XIX, 314, 2.

ARMILLA. Armilla quid, *Job*, 767, 1. Armilla ornamentum brachiorum, et unde dicantur, XI, 440, 1. Armilla in manibus, aut potius juxta manum

in brachiis significat mutuum stipulationem, contractum et fidem, XII, 611, 1. Quales eæ essent, *ibid.* Quid tropologicè notent, *ibid.*

AROMATA. Aromata sacra erant galbanus, myrrha, stacte, thus, IX, 632, 2. Aromata etiam dicuntur fructus odorati et medicati, XII, 700, 1. Aromatibus et floribus aspergunt meretrices lectum suum, V, 192, 1. Quæ et quando magis redolent, VI, 339, 1. Aromata cremabantur in funere, XII, 247, 1. Aromata doctores et confessores significant, VIII, 90, 2. Aromata septem cantici sunt septem Ecclesie status, 78, 2.

ARPHAXAD, rex Medorum, qua occasione excussit jugum Xerxis et Persarum, XIV, 316, 1, 2. Ejus etymon, *ibid.* An ipse ædificaverit Ecbatanam, et quomodo, 317, 1. Expugnator et jaculis confoditur a Nabuchodonosore, 318, 1, 2.

ARRHA. Arrha et pigrus differunt, XVIII, 594, 2. Arrham fidejussionis sine Christus nobis dedit in resurrectione et ascensione, XIX, 420, 1.

ARROGANTIA. Arrogantiam species quatuor, *Job*, 637, 2. Arrogantia proprietates, *Psalms*, I, 56, 1. Arrogans omnis Deo exosus est, V, 380, 1. Est æmulus Dei, *ibid.* Sed mox ab eo punitur, *ibid.* Omnia sibi licere et debere æstimat, VI, 97, 1, 2. Eorum doctrina inflata, *Job*, 639, 1; 643, 1; 678, 1. Arrogantia non ferenda quæ, VII, 261, 2. Arrogantia sugillatur, IX, 222, 2. Arrogans quidam quomodo humiliatus sit a Deo, XV, 491, 1. (*Vide Superbia.*)

ARS, ARTES. Ars virtuti cognata est, X, 297, 1. Ars nature est simia, XV, 204, 2. Ars fabrilis directa a mathesi stupenda efficit, *ibid.* Artes sunt duplices, unde utraque enatae, IX, 2, 1. Artes mechanicæ etiam dona Dei sunt, IX, 31, 1; X, 297, 1; XIV, 331, 1. Artes mechanicæ sunt pars et umbra sapientiæ, X, 288, 2. Reguntur ab ea, 287, 2. Artes mechanicæ sunt a paupertate adiuventæ, VI, 134, 1. Artes quisque sue dictamina sequens, in ejus exercitio non errabit, V, 494, 1. Ars comparanda aule uxorem, VI, 244, 4. Artes præve non loquuntur, V, 384, 2. Artes velite sunt mystice aquæ furtivæ, 266, 2. Ars artium est ars regendi homines, XIX, 212, 1, 2. Artibus quibus imbutus sit Moyses in *Egypto*, 483, 1, 2.

ARSENIVS (S.). Arsenius fuit pædagogus Arcadii et Honorii imperatorum, V, 418, 2, X, 87, 1. Arsenii anachoretæ facti quies et silentium, I, 589, 1; XI, 516, 1. Jugiter pro desiderio cœli lacrymabatur, I, 652, 2 et seq.; V, 415, 1. Per integras noctes orationi incubebat, I, 710, 2. Ejus continentia, II, 221. Male dictum aquam semper penes se asservabat, V, 193, 1.

ARTAXERXES. Artaxerxes de quo primi *Esdræ*, cap. VI, vers. 14, et cap. VII, quis, IV, 219, 1, 2. Artaxerxes erat nomen commune regum Persarum, 393, C. Ejus etymon, 219, 2; 361, 1. Artaxerxes fuit sonus quod magnus bellator, XIII, 76, 2. Artaxerxes Longimanus an fuerit Darius is sub quo

prophetavit Aggeus, XIV, 346, 1. Sextus rex Persarum fuit, *ibid.* Vitium sue manus dextræ benigne est interpretatus, II, 225, 1; 414, 1; V, 49, 5. De sua longa manu quid dixerit, IX, 471, 2; X, 67, 2. Ab eo incipit septuaginta hebdomadas Danielis, IV, 203, 1; 221, 1; 232, 1. Cur benevolus fuerit Judæis, 232, 1, 2. Cur voluerit Nehemiam esse suum pincernam, *ibid.* Dedit *Esdræ* copiam reedificandi Jerusalem anno regni sui septimo, XIII, 125, 2. Ad templum Hierosolymitanum sumptus et oblationes misit, XIV, 437, 1. Quas penas ducibus qui deliquissent statuerit, IV, 388, 1. In siti bibens aquam putrem, prætulit eam vino, VI, 335, 1. Sub eo non contigit historia *Esther*, IV, 362, 1.

ARTIFEX. Artifex non patitur inopiam, VI, 172, 2. Artifex unus acuit alium: quisque enim habet suas rationes et modos artis, quos alter non habet, 347, 2.

ARUNDO. Arundo est inconstantia et inconstans typus, XV, 283, 1. Item aliorum, *ibid.*, et 2. Arundini apte comparantur *Egyptii*, XII, 716, 1. Arundo symbolum assentatorum, *Job*, 763, 2. Arundo Christo in manus tradita qualis fuerit, XV, 611, 2. Quid ea symbolice designet, *ibid.*; XVI, 612, 2. Cur arundine caput Christi fuerit percussum, XV, 612, 2.

AS. As vel assarium erat nummus æreus, decima denarii pars, XVI, 168, 1. Triplex est, XV, 166, 2. (*Vide Denarius.*)

ASA. Asa rex Juda plus ex impia matre, III, 632, 2. Eam amovet a sacerdotio Priapi, *ibid.* Ejus pietatem remunerat Deus, 634, 1. Fuit in fide perfectus, sed in multis aliis peccavit, *ibid.*, 2. In quo contra pietatem peccavit, X, 523, 2. Millionem *Ethiopiæ* cecidit, et an hujus victorie meminerit *Abdias*, XIII, 641, 1. Regnavit 41 annis propter pietatem, III, 634, 2.

ASARHADDON. Asarhaddon rex Assyriorum an fuerit Sardapanus, XIV, 52, 1, 2; 172, 2. Asarhaddon filius Sennacherib victus est a Merodach Balaan, fuitque ultimus Assyriorum rex, 174, 2. Sobolem regni successorem non reliquit, 169, 1.

ASCALON. Ascalon urbs quæ et qualis esset, XII, 296, 2. Ascalon a Jonatha Machabæo incensa, postea reedificata fuit. Ex ea natus Herodes infanticia, hodie etiam nomen Saracenorum propugnaculum est, ejus muros Richardus Anglorum rex restituit, *ibid.* et XIV, 455, 1. Quom Ascalonite infidelis Christianis olim infonsi fuerat, XIV, 455, 1.

ASCETE. Ascete qui dicebantur, XVII, 465, 1. Asceta vox quid significet, XXI, 185, 4. Ascete vocatur olim monachus, X, 224, 2. Cur eremita sunt dicti, XIX, 34, 1. Eorum exercitia quænam fuerint, 500, 1. Ascete præsidi vino abstinent, VI, 110, 1. Abstinebant medicis, X, 276, 1. Multi habuere donum prophetiæ, 258, 1, 2. Continuè in virtutibus proficiebant, V, 276, 1. (*Vide Anachoretæ.*)

ASER. Aser quid significet, I, 298, 2. Symbolice est vigor disciplinae, 300, 1. De benedictione Aser, 407, 1, 2; II, 532, 2. Quid ea allegorice significet, I, 407, 2. Aser tribus quieti, robusta, dives annona, XVI, 79, 2. Aser patriarcha typus est S. Simonis apostoli, 397, 2.

ASIA. Asiae partis orbis tertiae descriptio, XVII, 94, 1. Asia Minor quae dicatur, 307, 2. Asia quae in Actis, an intelligatur per eam e qua dicuntur Iudaei venisse Jerusalem, 94, 1. Cur in Asia Paulus vetula a Deo praedicata, 307, 1. Asia Minor olim paradisus, jam in multis locis inculta squalet, XIII, 616, 1. Asiae principes quo ritu inaugurarentur, XXI, 35, 2.

ASIANI. Asiani Iudaei in Paulum turbas concitantes, XVIII, 384, 1. An Asiani omnes fuerint ab eo aversi, XIX, 482, 1. Ille scilicet qui Romae agebant, *ibid.* Et a quibus instigati, *ibid.* Asiani dum quae honorare volunt, in terram se prosternant, 276, 1.

ASINUS. Asini etymon, X, 186, 1. Asini descriptio, 185, 1. Asinus animal pigrum, vorax et lascivum, XIV, 247, 1. Asinorum genitalia sunt maxima, XII, 609, 2. Fræno et como opus habet, VI, 297, 2. Mire formidat leonem, 155, 2. Asinus asina est in remissione operis deterior et pigrior, XIV, 459, 1. Ejus patientia, X, 185, 2. In quo beator sit homine, *ibid.* Asinorum pro equis usus apud Iudaeos, I, 548, 2. Asini Palestinae sunt vivaces et generosi, VI, 297, 2. In Palestina equis pares sunt velocitate eundi, et eadem officia praestant quae equi et muli, XIV, 459, 1. Multo valentiores et meliores sunt nostris XV, 459, 1. Asinus vocatur lapis molaris inferior, 404, 2.

Asinum proximi sub onere iacentem jubet Deus elevare, II, 477, 4. Mystice quid hoc significet, *ibid.* Asinum cur Deus e jumentis solum sibi exegerit, et tamen eam sibi velit immolari, I, 548, 2. De asinis quae fabulatur Gentiles ex odio Iudaeorum, I, 549, 1. De asino Moysis rabinorum fabula, I, 467, 2.

Asinus in Scriptura Gentium symbolum est, XI, 435, 2. Asinus symbolum est pigri, V, 568, 2. Et sapientis, VI, 219, 2. Significat etiam aedios, gulosos, lascivos, XIV, 247, 1. Symbolum est adultarii et libidinis, IX, 676, 2. Item servorum et discipulorum, X, 184, 2. Est emblema pauperis, 399, 2. Asini Maurisii symbolum sunt initio ferventium, post interuentum, V, 385, 2. *Asina-camelis* proverbium in quos dicitur, VI, 103, 2. Asina typus est Iudaeorum oneri legis assuetorum, XIV, 459, 1. Item animae mitis et humilis, *ibid.* Asini ænigma, XIII, 86, 2.

Asina Balaam quomodo locuta est, II, 314, 1, 2. An fuerit proprie locuta, *ibid.* An per propria organa, et an ea ad id sufficeret, II, 314, 2. Quid tropologicè significet, 315, 2.

Asinus et bos a quo adducta in stabulum in quo Christus natus est, XIV, 245, 4, 2. Super asinum

Christus sedit in suo triumpho, XIV, 458, 2. Sedit super asinum et super pullum successive, 459, 1.

ASMODÆUS. Asmodæus quis, IV, 279, 1. Est demon exagilans homines ad libidinem, et liberatos metentis, *ibid.* Cur vocetur Asmodæus, IV, 280, 1. Est rex demonum et praxus luxurie, 282, 2. Quibus modis et quantum religiosis fuerit in deserto IV, 298, 2; 299, 1. Asmodæus ligatus a Tobia in deserto habet tamen suos per mundum ganeones XXI, 209, 2.

ASPALATHUS. Aspalathus arbustum describitur, ejus virtutes, IX, 642, 2; 643, 1. An sit sandalum rubrum, an lignum Rhodium, *ibid.*

ASPECTUS. Aspectus Dei animam venustat, Job, 679, 4. Aspectus Christi est efficax et operosus, XVI, 248, 1. Aspectus sanctorum admodum salutaris est, XVII, 115, 1. Aspectus mortuorum non erudit, Job, 459, 2.

Aspectus et auditus peccati illicites, Job, 3, 2. Aspectus mulierum quam sit periculosus et perniciosus, IV, 359, 1: *Et erat in oculis eorum stupor, quoniam pulchritudinem illius mirabantur nimis.* Aspectus meretricis cavendus, X, 361, 1: *Erubescite... a respectu mulieris fornicariae.* Item eujuslibet conjugatae et virginis, IX, 281, 2: *Virginem ne conspicias, ne scandalizeris in decore illius.* Aspectus mulieris quantum peccatum sit, XV, 165, 2: *Omni qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam machatus est eam in corde suo.* Aspectus virorum mulieribus interdictus, IV, 365, 1, 2.

ASPERGILLUM. Aspergillum quo aspergebatur leprosus in sui mundatione, quale erat, II, 92, 1, 2. Quid ad litteram et symbolice significet, *ibid.* Quid allegorice, *ibid.* Quid tropologicè, *ibid.*

ASPIS. Aspidum natura, esse assimilantur voluptates et peccata, XI, 413, 2. Edunt ova ad instar reliquorum serpentium, 691, 1. Earum morsus insanabilis, *ibid.*, 2. Aspis anhelitu suo obvios, impotentes reddit, IX, 363, 2. Etiam beneficis miscet, 377, 2. Aspidis proverbium in quos dicitur, XI, 691, 2. *Aspis a vipera* proverbium in quos quadrat, 692, 2.

ASSAMONÆI. Ab Assamoseo avo. vel abave Mathathia, Machabaei dicti sunt Assamoni, IV, 404, 2. Assamoni idem est quod optimates, *ibid.* Quando et in quo desierit Assamoneorum stirps, 493, 2.

ASSIDÆI. Assidæi qui, IV, 420, 2. *Assidæi* dicti ab assiditate, quasi assidui in Dei cultu, *ibid.* An sint idem qui Esseni, *ibid.* Fuere additii bello, non choro, *ibid.*, 2. Fuerunt milites belli sacri, *ibid.* Et præcipui sub Juda Machabeo, *ibid.* Unde vocentur Assidæi, 421, 1. Est vox Hebraea, *ibid.*, 4. Fuerunt viri honorati et primarii in Israel, *ibid.* Caesi sunt ab Alcimo pseudopontifice, 447, 2. De his vaticinatus est David, in psalmo xviii, *ibid.*

ASSUERUS. Assuerus quid sit et quis, XIII, 441, 1, 2. Fuit proprie agnomen commune regibus Persarum, Medorum et Babyloniorum, IV, 214, 1; XIII, 441, 2. Ejus etymon, IV, 214, 1. Hebraice et chaldaice idem est quod magnum caput, 363, 2. Assuerus et Cyaxares an idem sit rex, XIV, 173, 1, 2. Assuerus qui cum Nabuchodonosore Ninivem destruxit, quis, IV, 314, 1. Assuerus maritus Esther mystice designat Christum, 356, 1; 363, 1. Quis ille fuerit, 357, 1. Probabiliter fuit Darius Hystaspis, 358, 1; XIV, 36, 2. Suspicatur Amanum velle Esther opprimere, cur, IV, 384, 2. Erat in tributa propensus, 389, 1. Ferox ac cholericus, 399, 2. Sed mansuetus ad aspectum collabentis reginae, *ibid.* Assuerus habebat septem principes sibi proximos et astantes, XIV, 122, 2. (Vide Darius Hystaspis.)

ASSUR. Assur quis sit, an Ninus, I, 168, 1. Assur quovis tyrannos significat, XII, 724, 1. Assur vocantur monarchæ et tyranni, XI, 214, 4, 2; 244, 1. Assur litteraliter et allegorice Judæis quis fuerit, 244, 1, 2.

ASSYRII. Assyrii respectu Judææ ad aquilonem siti sunt, XIV, 293, 4. Eorum reges vari post Sardanapalum reconvertent, XIV, 154, 1. Eorum monarchia quot annis steterit, 175, 2. Ipsi cum Babylois sæpe ab historicis confunduntur, 173, 1. Assyriorum corruptissimi mores, IV, 343, 2. Eorum principes in quantum gravitatem suam servarent, 350, 2. Assyriorum avis cur dicatur columba, XIII, 439, 1. Cur columbam colerent, XIV, 298, 1. An flamma et tabe consumpti in castris Sennacherib, XI, 246, 1. An in clado ista sint illæsi vestibus et armis occulto igne consumpti, XIX, 514, 1. Cladem et celestem vindictam Sennacherib quomodo expresserit, XIII, 397, 2.

Assyrii unde dicantur hypocrite, XI, 440, 2. Cur dicantur apes, 207, 2. Fuerunt Judæis novacula, *ibid.* Cur sint typi tyrannidis et tyrannorum, 616, 2; XIV, 107, 1; 121, 2. Sub specie locustarum aliquando prophetis demonstrati, XIII, 608, 1. Significat quoque quoslibet hostes Ecclesie, item daemones, XIV, 107, 1; 122, 1. Eos intelligit Michæas per filium latronis et latrones, 107, 1, 2. Recensentur, cur equis rufis comparentur, 427, 2. Cur a Propheta spissimè assimilantur, 167, 2. Cur comparentur leonibus, 184, 2.

ASTRA. Astra an animata, an habeant oculos et aures, XII, 88, 2. Non sunt animata, IX, 129, 1. Quando et unde dicantur egredi, IV, 239, 1. Astra matutina casu proxima quomodo Deo magis placeant, Job, 714°, 2. Astra sunt virtutes, XI, 122, 2. Ea esse signum futurarum actionum censuit Origenes et alii, XII, 89, 1. Quomodo facta sint in signa, *ibid.* Quomodo sint innovanda secundum qualitates, non secundum substantiam, XI, 449, 2. Astra coeli an sint virtutes colorum in fine mundi movende, dicunturque militia coeli, XXI, 156, 2. Astra coluere Judæi ad Plato, XVIII, 52, 4; XIX, 94, 2.

ASTROLOGIA. Astrologiam judicariam damnat

Scriptura, XII, 89, 1. Astrologia judicaria exploditur, XVII, 356, 4, 2. Astrologorum horoscopus refellitur, X, 378, 2. Astrologorum scilorum ineptia ridetur, XII, 89, 2. Astrologorum præssagia fiunt ex experientia, XV, 74, 2.

ASTRONOMI. Astronomi multis imponunt, ampla promittentes, XX, 189, 2. Astronomici annuli ad quid formentur, XIV, 349, 1.

ASTUTIA. Astutia duplex est, bona et mala, V, 23, 1. Ea in bellis est necessaria, 2 et seq. Sæpe capitur pro cautione, solertia, consilio, V, 207, 1. Astutias hominum penetrat et perverstigat solus Deus, X, 377, 1. Astutus malus aliis prodest, sibi obest, X, 264, 1. Astutiae Dei quæ dicantur, IX, 61, 1. Astutus nemo plene cognoscere potest, *ibid.* **ASTYAGES.** Astyages filius Cyaxaris regnavit post patrem in Media, XIII, 488, 2; XIV, 175, 2. Astyages fuit pater Darii Medii, et avus Cyri per filiam Mandanem, XIII, 76, 1. Naturaliter obiit, Cyro adhuc existente puer, *ibid.*, 189, 4.

ASYLUM. De asylis urbibus in lege Moysis, II, 382, 1. Mystica asyla quinque, *ibid.* Gentiles an habuerint jus asyli, 2. Asyla habebant olim homicidia solum, scilicet involuntarii, *ibid.* Asylis jus quoad templa esse novum, et olim non usurpatum, XVII, 384, 1. In lege nova asyla sunt templa, cœmeteria, monasteria, ac alia loca sacra, II, 383, 1. In quatuor differunt ab asylis Judaeorum, *ibid.* Asylis qui criminosi non gaudent, *ibid.* Asylorum in Novo Testamento fundamentum et causa, *ibid.*

ATHALIA. Athalia nepotes suos ex ambitione occidit, IV, 49, 4, 2. Occidit circa palatium, 51, 2. Et similis Brunichildis, *ibid.*

ATHANASIUS (S.). S. Athanasius divinitus declaratus est B. Alexandro archiepiscopo Alexandrino successor, XIX, 190, 4. Fugens episcopatum ad eundem vii raptus est, XIV, 31, 2; 593, 2. Præfuit scholæ Alexandrinae, 193, 4. S. Athanasius quasi Atlas Ecclesie, unus stetit pro fide contra Arianos, XIII, 441, 1. Pene solus contra orbem Ariano per 46 annos depugnavit, XII, 187, 1; XIX, 190, 2; XXI, 144, 1. Intrepide toti orbi restitit, VI, 362, 1. Præcipuus faber fuit in ariana heresi contemnenda, XIV, 371, 1. Eius intrepitus animus et constantia, IX, 686, 4; X, 33, 2. Nulli cessit, sed omnes adversarios superavit, X, 165, 2. Dietus est veritatis tuba, 434, 1. Vere vir fuit, XII, 52, 1. Est imago et idea boni et christiani pastoris, XII, 745, 2. Secedens in exilium quomodo suos soletur, I, 444, 1. Fugiens catholicis consuluit, XV, 270, 4. Quadragesima annis toto orbe ob persecutionem Ariano vagatus est, VI, 336, 2; 389, 1; XX, 48, 2. Omnem penam vitam in exilio egit, XVII, 21, 2. 364, 1. Continuo in fuga et latebra vixit, XXI, 371, 2. Quam libere Constantinum imperatorem arguerit, XI, 111, 2; XIX, 174, 2; XVIII, 458, 1. An sit ductor libri *Quæstionum ad Antiochum*, XVIII, 294, 1. Tam modico flexu vocis

fecebat sonare lectionem psalmi, ut pronuntiāti vicerio esset quam caneret, XIII, 537, 2.

ATHEI. Athei censent Deum otiosum esse, XI, 162, 1. *Qui dicitur: Festinet, et cito veniat opus ejus, ut videamus.* Negant se a Deo videri, XII, 561, 2. *Dicunt enim: Non videt Dominus nos.* Putant animam esse mortalem, sed in morte secus competentem, XIII, 586, 1, 2. Ab atheis non est petendum consilium, X, 253, 1: *Cum viro irreligioso tracta te sanctitate.*

ATHEISMUS. Atheismus tollit Deum, XIX, 474, 1: *Credere enim oportet accedentem ad Deum quia est.* Summum est peccatum, XVIII, 71, 1: *Non est intelligens, non est requirens Deum.* In eum desimunt hereses, aut evanescent, 359, 2; 304, 1. Atheismus est centrum impietatis et peccati, V, 31, 1. Atheismi causa, III, 276, 1; 277, 2. Ejus causa sunt opes et voluptates, VI, 435, 1: *Tribus tantum vitii meo necessaria, ne forte salubris illicitarum ad negandum.* Atheismus hereticorum modernorum, XX, 481, 2. Maxime Calvinii, 464, 1, 2. Atheismus philosophorum, XVII, 221, 1. Huic Calvinus viam sternit, 49, 1.

ATHENÆ. Athenæ erant schola eloquentiæ et sapientiæ, XVII, 319, 1. Earum elogium, *ibid.* Athenæ fuerunt academiæ Græciæ, XII, 442, 1. Athenæ eloquentiæ laude semper claruerunt, XIII, 24, 2. Athenis peperit Sylla, ob idque semper gavisus, III, 519, 1.

ATHENIENSES. Athenienses facti credebant delatores, II, 121, 1. Eorum in suos duces ingrati, II, 299, 1: XVII, 389, 1. Capite multarunt Themagoram, cur. IV, 373, 1. Mire fuerunt novorum avidi, XVII, 322, 2. Non bene magistratus sorte creabant, XIV, 33, 2.

ATHENODORUS. Athenodorus præfuit scholæ Alexandrinæ, XIV, 192, 1.

ATHENODORUS. Athenodorus philosophus Augusti Cæsaris magister fuit, XIII, 10, 2. Quod Augusto ad iram domandam monitum dederit, VI, 400, 2; XVIII, 617, 2; XX, 76, 2.

ATHERSATA. Athersata idem est quod pincerna regis; ejus nomen, IV, 210, 2. Ita vocatus est Nehemias, unde, 248, 2. Non est nomen hebraicum, sed chaldaicum, *ibid.*

ATHL. T.E. Athleta perfectus qui dicitur, XX, 27, 2. Athleta in Cynipis certaturi castose servabant, cur. IV, 35, 2; XVIII, 113, 2; XXI, 90, 1. Eorum victus dimensus erat, XVIII, 331, 2. Curse ngerent oleo et luto, VII, 82, 2; XIV, 229, 1; XXI, 226, 2. Athletæ cur lumbos præcingant, XVI, 174, 2. Eorum labores et potentia, XXI, 181, 2. Athletæ acrochistatæ qui dicuntur, XII, 696, 2.

ATRIUM. Atri tabernaculi descriptio, I, 668, 1. Atrium dicitur quasi *αἰθρῶν*, 2. Quid denotet mystice, 2.

Atria tria sacerdotum, laicorum et immundorum, III, 580, 2; XVI, 9, 2; 477, 2. Atrium erat templum laicorum, V, 245, 2. Atrium sacerdotum

et atrium laicorum quomodo distinguebantur, IV, 460, 1. Atrium sacerdotum non intravit Christus sed atrium gentium, cum vendentes templo eiecit, XV, 464, 2. Quale hoc esset, *ibid.*, 1, 2. Atrii Judæorum in templo descriptio, XVII, 418, 1 et seq. Atrii gentium descriptio, 118, 2. Cur dicitur templum fuit ab atrio virorum in templo judæico, XVIII, 386, 2. Atrium gentium non potest dici sanctum, XIX, 431, 2. Atria singula erant unum altero altius, et ex uno in aliud per gradus ascendebatur, XII, 785, 1. Atria separata erant varia per quatuor angulos in atrio laicorum, in quibus erant culinae ad coquendas partes victimarum pacificarum laicis offerentibus debitas, 848, 1.

Atrium ante frontem mystice significat charitatis amplitudinem, XII, 796, 1. Atrium utrumque cingebat totum templum, 782, 1. In atrio erant tres portæ, orientalis, australis, et borealis, *ibid.* Atrium templi designabat mundum subltanarum, 805, 1. Item plebem christianam, *ibid.* Atrium exterius quod sit, 816, 1. Id mystice denotat vitam secularium, 797, 2. Est scilicet templum laicorum, uti interius erat templum sacerdotum, 781, 2. Atrium gentium cur prius non mediatur angulus in templo Ezechielis, cum tamen id esset exterum, 785, 1. Atrium interius erat atrium sacerdotum, cur id dicitur interius, 559, 2. Atrium sacerdotum parvis describitur ut est atrium laicorum, gentium, femininarum, 781, 1. Erat utrumque atrium cinctum porticibus, *ibid.*, 2; XVI, 477, 2. Atrium sacerdotum non erat quadrangulum, sed quadratum, omnibus lateribus isopleuron et æquale: ejus descriptio, 790, 1.

ATTENTIO. Attentio cordis est modus acquirendi sapientiam, V, 57, 1, 2. Attentio summa in oratione requiritur, XV, 184, 1. Attentionem summam requirit Deus ut nobis loquatur, *Psalm.* I, 331, 1. Attentio Jobi in orando, *Job*, 366, 2.

ATTILA. Attila rex Hunnorum S. Lupo querenti quis esset, respondit se esse flagellum Dei, IV, 341, 2; 421, 2; XI, 244, 1. Spe totius orbis obtinendi devotabat imperium, sed tandem a Deo per feminam occisus est, IV, 346, 1.

ATTILIUS REGULUS. M. Attilii Reguli in summa dignitate paupertas, I, 385, 1. Fide servata Carthaginensibus notus, XII, 271, 1.

ATTRIBUTA. Attributa omnia in Deo habent verum esse, in creaturis umbram essendi tantum, XIII, 606, 1. Attributa in Deo sunt unum et idem cum ejus essentia, IX, 50, 1; XV, 26, 1; XVI, 82, 2. Omnia in eo sunt paria, XV, 220, 2. Attributa essentialia sunt tribus personis SS. Trinitatis communia, et non rationalia, XV, 318, 1. Attributa septem Dei in quibus consistit integra Providentiæ perfectio, XXI, 22, 2. Attributa quatuor divine providentiæ an denotentur per quatuor Joannis animalia, 107, 1. Attributa Dei naturalia naturali discursu cognoscuntur, XIX, 278, 1. Attributa Dei

potissima et obscurissima, *Psalm.* II, 416, 2. Quæ non sint attributa Dei spiritualia, XVIII, 50, 1. Attributa Dei eadem sunt ejus sanctitas, XV, 187, 2. Attributum Dei nobilissimum sanctitas, III, 266, 2. Attributum nullum Dei majestatem magis admirandam facit et reverendam, quam æternitas, XIV, 254, 1, 2. Attributa Dei quinquaginta imitanda sunt, XIII, 497, 1, 2 et seq.

Attributa Dei in Christo attribuenda sunt homini, et hominis Deo, cur. XV, 23, 1. Attributa divinitatis et humanitatis quomodo S. Scriptura attribuat Christo, XVIII, 501, 2. (*Vide Deus.*)

AUCTORITAS. Auctoritas non debetur annis sed moribus, *Job*, 636, 1. Auctoritas vita magis paranda quam verbo, XIX, 232, 1. Et pastoribus non pompa, sed laboribus, XVIII, 496, 1.

AUDACES. Audaces describuntur, IX, 272 et seq.; 273, 2; 579, 2. In mille pericula se conjiciunt, X, 159, 1. Facile ruunt in cadem, IX, 273, 2. Vocatur pestis et pestilentes, VI, 120, 1. Saepe impingunt, VI, 87, 2. Eorum consortia vitanda, et cur, IX, 272, 2.

AUDACIA. Audacia contraria est timori, IX, 80, 1. Nasclur ex cupiditate et aviditate, 579, 1. Et ebrietate, X, 138, 2. Unde dicitur, *ibid.* Proprie juvenem est, *ibid.* Audacia adversus hostes dos maxime exornans belli ducem, IV, 438, 1, 2. Audaces daemon timet, XX, 39, 2, 1.

AUDITOR, AUDITUS. Auditores a Deo moventur, ut persuadentur, V, 481, 2: *Homini est præparare animam, et Domini gubernare linguam.* Auditorum doctrinæ que sint partes, VI, 491: *Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri; sed homo sapiens exhaustur titulo.* In audiendo velocitatis laudat etiam velocitatem obediendi, XX, 72, 2: *Sit autem omnis homo velox ad audiendum.* Audire et silere faciunt sapientem, 73, 1. Auditio parit scientiam, *ibid.* Auditus sensus est disciplinæ, V, 505, 2; IX, 216, 2; XV, 252, 1. Quia eo sapientia et doctrina percipitur, VI, 196, 1: *Audi, fili mi, et esto sapiens, et dirige in via animum tuum.* Parat sapientiam, 25, 2: *Audiens sapiens sapientior erit.* Auditor legis divinæ qualis esse debeat, XV, 436, 2: *Videns Jesus turbas, ascendit in montem.* Auditor verbi sic et factor, XX, 82, 1: *Estote autem factores verbi, et non auditores tantum.* Audire non satis est, sed oportet agere, XIX, 6, 2. Auditor simplex verbi et factor, melior eruditus male vivente, VI, 2, 2. *Audire audiendo* idem est quod recte tenere, 60, 1. Auditores verbi Dei sunt triplices, XX, 84, 2 et seq. Auditor bonus verbi Dei totum se ei attemperat, XV, 326, 1: *Qui vera in terram bonam seminavit est, hic est qui audit verbum, et intelligit et fructum offert.* Auditores pure naturali et divino tenentur alere suos doctores, XVI, 147, 1: *Dignus est enim operarius mercede sua.* Auditores discendi et audiendi avidis proferenda sunt sensata, non alia, X, 450, 1: *Ubi auditus non est, non est un-*

das sermonem. Auditores pauci sint instar multorum, XVII, 237, 2 et seq. Auditorum lacrymas laudes sunt concionatoris, XVIII, 261, 1.

AUGURES, AUGURUM. Augures diell omnia divinatorum, XI, 671, 2. E quibus divinarent, 554, 2. Augurium quid sit, et unde dicitur, 127, 1. Auguria plerumque mendacia sunt, X, 193, 2.

AUGUSTINUS. *1. Ejus vita ante conversionem.* Laudat parentes quod se supra vires rei familiaris in studiis aluerint, XIII, 41, 1. Cum malis erat malus, et sorum consortio fiebat peior, XII, 279, 2. Deplorat quod juvenis frequentari malos, XVII, 403, 1. Furatus est pira non ob pira sed ob artem quæ erat in furto, V, 260, 1. Sua hæres et suis peccatis matri suæ fuit morteri, V, 271, 2; 552, 2. Etiam ante conversionem iudicii recordabatur, XX, 111, 2. A puero fuit devotus nomini Jesu, XIX, 29, 2. Ejus errores in juventute, X, 357, 2.

2. Ejus conversio. Non disputando convertendus erat, sed orando et lacrymis matris, XIX, 253, 2. Per matris lacrymas ad fidem catholicam transit, XXI, 239, 2. Dei instructio forte Biblia aperuit, V, 519, 1. Ejus conversio a libidine debetur S. Pauli lectioni, I, 4, 4; XVIII, 4, 4; 10, 1; 225, 4, 2. Et S. Antonii vite lectioni, V, 209, 1; XXI, 88, 1. Quam difficile malam consuetudinem deponerit, XI, 161, 2. Quam difficile se a concubinato expedit, XIII, 419, 2. Quomodo concubinatam et amasiarum consuetudinem excusserit, XIV, 88, 1. Quomodo exemplis infirmorum confirmatus, XVIII, 505, 2. Quam Deo gratus ob suam conversionem, XXI, 177, 1, 2. Quomodo sit per baptismum a mala vite immutatus, XII, 752, 2. Ejus poenitentia et compunctio, 348, 1, 2. Ejus de poenitentia sententia, IX, 177, 2; XII, 382, 1, 2.

3. Ejus vita post conversionem. Recens conversus Isaiam prophetam ab Ambrosio legere jussus, non intellexit, XI, 61, 4. Diligenter dederit, prophetam istum legere distulit, I, 10, 2. Fugit mulierum habitationem, II, 344, 1. Solus cum lemnis agere volebat, XVI, 145, 2. Nullam feminam, ut cognatam quidem, in domum admisit, XIX, 212, 2. Fugit episcopatum, XI, 292, 2; XIX, 209, 1.

Ejus in episcopatu sædula sollicitudo, XII, 742, 2. Sollicitus fuit speculator, in gregis communiudam excubans, 538, 1. Ejus paupertas 741, 1, XVIII, 459, 1. Et supellex vilis, XII, 664, 1. Hæreditates a nonnullis Ecclesiæ suæ oblatas recusabat, ut inde eorum parentes alerentur, XIII, 369, 2; XV, 361, 1. Vasa templi vendidit, ut inde pauperibus succurreret, I, 657, II, 401, 2. Ejus fragilitates, XVII, 28, 2; XVIII, 459, 1. Alimenta ut medicamenta sumpsit, XIX, 238, 1. Ad nulla accedebat convivia, VI, 182, 1. Cur ad mensam lectionem et disputationem adhiberet, *ibid.* Inimicus fuit divitiarum mensalis, XIV, 168, 1. Detractoris sua mensa proscriptis, II, 254, 1; IX, 290, 2. Ejus lucta contra concupiscentiam, XVIII, 125, 2 et seq. In afflictione gaudebat, XX, 18, 2. Passionem

Domini identidem recolebat, XX, 305, 2. In cruce Domini est gloriosus, XII, 570, 2. Impropria non curat, modo tuta sit conscientia, XVIII, 422, 2. A quolibet edoceri et discere voluit, V, 26, 1. Quæ esset ejus oratio, VI, 423, 1; 424, 2. Quæ tria videri sperat in vita, XVI, 322, 2; XVII, 417, 1; XVIII, 553, 2.

4° *Ejus scrip'ta*. Quis ejus sit sermo et scribendi ratio, V, 448, 1. CXXXIV tractatus in *S. Joannem* scripsit, XVI, 291, 2. Inchoavit commentarium in *Epistolam ad Romanos*, sed difficultate deterritus abstinuit, XVIII, 6, 2; 32, 1. Delectatur novis sensibus et piis, XIX, 274, 2. Sæpe sensu litterali leviter insinuat, inhaeret mystico et spirituali, XVI, 401, 2. Quomodo dicat Semei inclinatam a Deo ad peccatum, XVIII, 26, 1, 2. Ethicam totam parva summa tradidit, IX, 35, 2. In tribus quoad medicamentum ab Hieronymo dissensit, XVIII, 529, 1. Non faveat hæreticis dicentibus Pontificem Romanum esse antichristum, XIX, 449, 2. Ut Platonicus, dixit charitatem nostram esse Deum, XVIII, 94, 1. Augustinus et Pelagianus ejus antagonista eodem anno in diversis locis nati sunt, XIII, 76, 2. Interdum liberum arbitrium prædicat, et contra interdum illum deprimit, et gratiam extollit, XVIII, 21, 1. Ejus tria monita saluberrima, 314, 1, 2. Ejus aureum dogma de senectute et pueritia, IV, 269, 2. Dubitavit an anima hominis crearetur a Deo, an vero esset ex traduce, XIX, 415, 2. Putabat cælum et astra esse naturæ igneæ, X, 557, 2. Dubitavit an sol et astra nobiscum sint beanda, XII, 88, 4. Censuit demones pasci nidore vicinarum, 69, 2. Quare librum de *Retractionibus* scripserit, XX, 138, 1. An sit auctor libri de *Continentia*, XVIII, 126, 1. Ejus linguam in concione flexit Deus ad conversionem ejusdam Manichæi, V, 482, 1; XVIII, 394, 2. Si Deus esset Augustinus, dicerem: *Esto tu Deus, ego sim Augustinus*. Quo sensu id debeat intelligi, XII, 560, 1, 2.

5° *Ejus mors*. Quam ardentem ad cælestia desideria anhelaret, XXI, 414, 1, 2. Quomodo se ad mortem paravit, II, 322, 2. Ejus in obsidione Hipponensi votum, XII, 382, 1, 2. Quomodo eum in morte penituerit, X, 275, 4. Ejus mors qualis, XXI, 282, 1. Ejus elogium, VIII, 474, 1; XII, 709, 1.

AUGUSTINUS MARIORATUS. Augustini Mariorati hæretici catena in Joannem consarcinata est ex interpretibus hæreticis, XVI, 292, 2. In gloriam sepulturae Christi et christianorum injurias, XI, 636, 1. Ob seditiones in Gallia excitatas suspensus est, XX, 301, 1.

AUGUSTUS CÆSAR. Unde dictus Augustus, XVI, 54, 1. Augusto aquilæ pugnantes cum corvis fuere symbolum victoriæ contra Lepidum et Antonium, XI, 627, 1. Fidem imperium promisit aquila, 624, 1. Quomodo occupavit Ægyptum, XI, 271, 2. Græcorum in Ægypto monarchiam exinxit, XIV, 430, 1. Samariz et Damasi regna occupavit, XI, 206, 1. Judææ tetrarchiam adjecit ad Syriæ præ-

sidis provinciam, XVI, 90, 1. Eo in Syriam præfecto concepta est B. Virgo Maria, V, 232, 2. Orbem pene totum sub suo habuit imperio, XVI, 41, 2. Orbis monarcha, Christi fuit præannuntius, XIV, 460, 1. Ejus quod fuerit insigne, XIV, 348, 1. Cur orbem describi edixerit, 54, 1. An B. Virgineum in Capitolio viderit, *ibid.*, 2. Vidit Virgineum Deiparam infantem ulnis gestantem; cur puero hebreo nascituro aram in Capitolio erexit, 333, 1. An Christum in visione sibi ostensum adoravit, XIII, 32, 2. An Jani templum ter clauscrit, XIV, 333, 1. Cur amplius Dominus noluerit nominari, *ibid.*, 2; XIII, 320, 1. Videtur Herodi veram dedisse infantem occidendi, XV, 86, 2. Ejus filium Archelaum misit in exilium, 90, 1.

— Ejus clementia et benignitas præserit in Cinnam mortem sibi machinantem, I, 738, 2; V, 500, 1. Ejus clementia in captam Alexandriam, et quibus de causis, I, 714, 2; XIV, 191, 2. Obtruncatum sibi linguas spernebat, XV, 445, 1. Ejus in fabricando modestia, XII, 472, 2. Ejus frugalitas, IV, 363, 2. Hic ad concilium privatum etiam adhibebat amicos, V, 324, 1. Egred tult Romanos palliatis incedere, XIV, 277, 1. Quomodo nepotes erudiri curavit, XIII, 11, 1. Filiam ac nepotem assuefuit lanificio, VI, 496, 1. Quid responderit Antonio ad duellum provocanti, XIII, 102, 1, 2.

Divinos ambiit honores, XI, 291, 2. Fuit in prolibus infelix, IX, 119, 1. Ejus libidines et sordes imitatae sunt duæ Julæ filia et neptis, XIII, 345, 1, 2.

Ejus obitus, XIII, 239, 2; XVIII, 282, 2. Ejus ossa legerunt primores equestris ordinis, tunicati et distincti, pedibusque nudis, XIII, 602, 1. Augustus habuit oculos claros et nitidos, XVII, 392, 2. Tonitru mire percollebat, IX, 405, 4. Cur dicitur rex Assur, XI, 214, 1.

AULA. In aula vigent doli, fraus invidia, simulatio et fictio, VI, 463, 1; X, 39, 2. In suis dicitur conversatio cum quolibet hominum genere, X, 301, 2. Earum damna, IX, 268, 1. Eæ abundant hypocritis, IX, 541, 1. In eis quomodo versandum, IX, 268, 4; XIII, 78, 2. Ab aula se tampestive ante casum abducendum, IV, 382, 2. Aula Romana quam varia, XI, 358, 2.

AULICI Aulici qui vere sapiant, XIII, 81, 1. Eorum miseriae quantæ sint, XIII, 80, 2. Eorum misera mors, IX, 288, 2. Aulici recta deni principibus consilia, V, 497, 1. Per stellionem denotantur; quid ab eo debeat discere, VI, 463, 1.

AURELIUS. Aureliano imperatori imperium potestatis aquila, XII, 413, 2. Quomodo Romanus auro rit, XIV, 48, 1. Quæ monia dederit vicario suo, XVI, 93, 1. Fuit militaris disciplina mire observator, II, 481, 1, 2. Aureliani imperatoris de uxoris ornata aurea sententia, XI, 414, 2; 443, 1. Aureliani imperatoris ira mitigata, III, 416, 1. In clementiam fuit pronus, I, 739, 1. Acrier tamen est Christianos persecutus, XIX, 489, 1. Novam in Clu-

atlanos persecutionem movit, XXI, 442, 1. Sed ea non fuit executioni mandata ob ejus mortem, XX, 373, 1; XXI, 253, 1, 2. Aureliano scabelli loco usus est Sapor rex Persarum, XV, 486, 1.

AUREOLA. Aureola quid sit, XIII, 174, 2. Unde sic dicta, I, 649, 1. Aureolæ in cælo sunt tres particulares, XX, 385, 2. Aureola virginialis particularis, XI, 660, 1.

AURES. Aurium etymon, VII, 58, 2. Aurium silus, forma et numerus docet nos debere multa audire, XX, 74, 2. Aures per synecdochen Hebræi ponunt pro toto corpore, XIX, 453, 2. Auris corporis in Scriptura significat aurem mentis, puta voluntatem, XIII, 237, 2. Aures apud Judæos servis perforabantur, *ibid.* Auribus medetur acetum nitro mixtum, VI, 281, 1. Auribus apprehendere causam tutum non est, 316, 1. Hæc illi rigent, dum xatur, alioquin delicatæ sunt, 314, 4. Aures equi ejus animum indicant, IX, 171, 1.

Aures sunt instrumentum sapientiæ parandæ, V, 575, 4. Auribus percipitur disciplina, IX, 478, 2. Earum usus, 479, 1. Aures occultandæ detractoribus, V, 525, 1; X, 60, 1. Aures occultandæ ne quid os temere effusiat, IX, 171, 1. Aures comparantur vineæ, X, 60, 1: *Aures audiendi habens, evulsiat*. Quid per hoc denotare velit Christus, XV, 413, 2; *Job*, 109, 1.

AUREUS. Aurum Francicus valet 12 reales hispanicos, XV, 413, 2. Aurum Romanum quanti sit pretii, 529, 2. Aureus Romanus continet decem Julios, XVI, 69, 1.

AURICHALCUM quid sit, unde dicitur, unde eratur, ex eo erant facta vasa templi, XII, 479, 4; 387, 2. Aurichalcum ardens simile est carbunculo, XXI, 387, 2. Ejus pretium, XII, 479, 1. Id unde floret, *ibid.*

AURORA. Aurora unde dicitur, V, 416, 2. Aurora roseos fingitur habere digitos, IX, 638, 1. Hinc dicitur rosea et punicea, X, 385, 4. Auroræ palpebræ quales, *Job*, 83, 2. Auroræ amœnitas, XVII, 151, 2. Auroræ proprietates et justi comparantur, V, 416, 1. Aurora sapientiæ amica est, IX, 426, 2. Aurora quid significet in Cantico, VIII, 454, 2. Aurora comparatur Christi ortus, tum divinus, tum humanus, XIII, 366, 4. Auroræ et Deiparæ analogia, VIII, 454, 2. Aurora solis justitiæ quæ, *Job*, 714, 2.

AURIGO. Aurigo est morbus segotum cum culmi ex nimio humore marcescant et pallescant in modum auri, XII, 217, 1; XIII, 571, 1. Idem dicitur de ictericis, XII, 217, 1. (*Vide Rubigo*.)

AURUM. Auri etymon, XX, 199, 2. Aurum infectum quid dicitur, quid factum, quid signatum, XII, 309, 1. Aurum optimum est quod in tenuissimas bracteas duci et extendi potest, 91, 1. Ejus bonitas unde colligatur, VI, 352, 2; 353, 1, 2. Aurum paz quid, VIII, 119, 2. Aurum Ophaz est aurum obrizum et optimum, V, 218, 1, 2. Aurum cur sit pallidum, IX, 409, 2; XIV, 183, 1; XXI,

145, 2. Aurum inauratum quid sit, id ad splendorem facit, XXI, 313, 1. Aurum est argenteo dignum et durabilius, XIII, 21, 2. Ejus septem dotes XX, 250, 2.

Auri et argenti proventus qualis, *Job*, 545, 4. B terra eruitur, X, 493, 2. Aurum in India eruitur formicæ ex arena, V, 457, 4. Auri venæ indicia quæ sint, VI, 58, 1. Aurum igne examinatur, V, 496, 1. Aurum expurgatur per plumbum, non per stannum, XIV, 406, 1. Cur aurum igne non crematur, VIII, 335, 2. Aurum vere contrahit aurificem, XX, 199, 1, 2. Unde contrahat sordes, *ibid.* Auri libra valet centum argenti, IV, 485, 2. Ejus libra una valet decem aureos, X, 495, 2.

Auri ramenta capillis inspergebant oboles Hebræi, XII, 413, 2. Aurum per iter spargi solitum a bello victis, cur, IV, 431, 2. Aurum reges Persarum voluerunt esse sibi proprium, 473, 2. Aurum cur veteres non nisi regibus et viris divinis attribuerent, XXI, 99, 1. Quando primo Romam invectum, XIV, 183, 1. Aurum defoditum Babylæni, 482, 2. Aurum cur Magi Christo obtulerint, XV, 81, 4 et seq. Eo denotatur charitas et paupertas, *ibid.* Aurum templi vocatur quod gazophylacium injiciebatur, XV, 492, 1.

Auri quanta sit vis, V, 543, 2 et seq. Cur omnipotens dicitur, *Job*, 480, 1. Aurum deorum omnium potentissimum, V, 290, 2. Omnia expugnat, XIII, 439, 1; XIV, 281, 2. Etiam amias regum oppugnat, *Job*, 683, 2. Aurum est oculus hominum tyrannus, XII, 450, 2. Aurum avari sole gratius, *Job*, 622, 4. Aurum est avari idolum, XIV, 281, 1, 2.

Aurum et argentum quam vana sint, XIX, 257, 4. Aurum non homini, sed domus gloria est, *Job*, 88, 2. Non satiat hominem, *Job*, 11, 1.

Auri cupiditas quam sit detestabilis, II, 313, 1. Ea de re exempla, *ibid.* Auri cupiditas mentem degravat, XV, 207, 2. Auro pervertitur æquitas et justitia, IX, 262, 2; 263, 1. Auro judices corrupti, IV, 516, 2. Aurum multos habet casus et præcipitia, X, 413, 4; 415, 1. Quid sit post aurum abire, X, 415, 2; 417, 1. In auro sperare et non sperare quid sit, X, 415, 2; 417, 4. Aurum spernentium exempla, II, 330, 2.

Aurum in Scriptura varia significat, XXI, 31, 1; 399, 1. Septem dotes auri justo adaptantur, XX, 250, 2. Aurum pretio ditissimum nobis representat Deum, IV, 561, 1. Per aurum ignotum quid intelligatur, XXI, 84, 2. Aurum est symbolum sapientiæ et divinæ cognitionis, XII, 407, 1, 2. Aurum Jerusalem quod obscuratum dicitur, *ibid.* Est symbolum divinæ sapientiæ, *Job*, 545, 1. Aurum charitatis emittit oratione, lacrymis, penitentia, bonis operibus, XXI, 85, 1. Item sanguine Christi, *ibid.* Quomodo sit cælestis civitas aurum mundum, XXI, 380, 2. (*Vide Opes, AVARTIA.*)

AUSTER. Auster unde dicitur, XII, 702, 2. Auster dicitur quod aquas hauriat, VIII, 84, 4; XXI,

406, 1. Auster unde hebraice dicitur *Theman*, VI, 346, 1; XIV, 247, 2. Auster qualis sit ventus, I, 516, 1. Generat ranas et locustas, *ibid.* Auster arboribus noxius, *ibid.* In Italia noxius et pestifer est, XIV, 248, 1. Est ventus vitalis, calidus et fœcundus, *ibid.* Cur dextera pars mundi vocetur, 247, 2. In locis aëquilonibus generat pluvias, in australibus affert siccitatem, VI, 286, 2. Est iucundus, gratus et humidus, 287, 1. Cur sit calidus, *Job*, 701, 2. Austri interiora qualia, 225, 2; 699, 2.

Austri symbola, VIII, 84, 1, 2; 369, 4, 2. Illi confertur Nabuchodonosor, XII, 702, 2. Cur læta et Dei opem significet, 20, 1. Tropologicè notat Spiritum sanctum, 702, 2. Et ferventes spiritus, 797, 2. Symbolum est felicitatis et bonorum, XIV, 248, 1.

Australis pars in castris Hebræorum quid significet, II, 200, 2. Australium provinciarum conversio ad Christum in Scriptura prædicta est, XIV, 19, 1. Austri reges dicuntur reges Egypti, XIII, 50, 1.

AUSTERITAS. Austeritas vitæ nonnisi perfectis convenit, XV, 26, 1. Austeritates sunt recta ad salutem via, XVIII, 369, 2. Austeritas una quam usurpamus, *ist* est ad aliam, V, 85, 1.

AUXILIUM. Auxilium sufficiens quisque habet ad vincendas tentationes, saltem mediale, XVIII, 343, 2. Auxilium necessarium ad bene operandum Deus homini promittit et dat, IX, 448, 1. Auxilium suscipere in Scriptura est labenti succurrere, VIII, 320, 2. Auxilium celeste majus est, quam vires adversariorum tentantium, XX, 589, 2 et seqq. Auxilium Dei facile, *Job*, 482, 1. Auxiliis divinis utendum, XVIII, 32, 2.

AVARITIA. Pr NATURA, PROPRIETATES ET TYPI AVARITIE. — Quis avarus proprie dicitur, XVIII, 290, 1. *Si quis aut avarus aut rapax*. Avarus dicitur quasi auri avidus, IX, 113, 2. *Qui aurum diligit, non justificabitur*, XIII, 631, 2. Avaritia est dilatio cordis, VI, 97, 1. *Exaltatio oculorum est dilatio cordis*. Est quoque lucerna impiorum, *ibid.* Avari sunt laici anima, quia multa capiunt et rapiunt, 385, 2. *Qui se factat et dilatat*. Que avaritia mala dicitur a Propheta, que bona dicitur, XIV, 230, 1. *Va qui congregat avaritiam malam*. Ea quando sit peccatum mortale, IX, 303, 2 et seq. Avaritiæ quanta vis, XIV, 221, 1, 2. *Propter hoc ergo expandit sagenam suam*. Avaritia in capite omnium, quia omnibus dominatur, omnes possidet, XIII, 632, 2. Avaritia proprie mercatorum est, XIV, 20, 1. Avarus hypocrita est quasi dolosus mercator, XIII, 449, 2. *Charana, in manu ejus statera dolosa*. Sæpe præcedit superbiam, tum intentione, tum executione, XIX, 259, 1.

Avaritia et avorum proprietates ex Paribus afferuntur, XIII, 635, 2 et seq. S. Augustini septem axiomata de avaritia, S. Ambrosii sex de eadem, *ibid.* et XIX, 659, 1, 2. Avari perpetuo somniant de sua pecunia, XIV, 21, 1. Avaritia quasi

vinum inebriat hominem, XIV, 228, 1, 2. *Qui dilatatit quasi infernus animam suam*. Avaritia munia, IX, 305, 1, 2. *Avaro nihil est sceleratius*. Quam cupidus, avida et effrenis avaritia, III, 45, 1. *Vidi enim inter spolia, pallium coccoëum, regulamque auream*. Ejus insatiabilis, V, 525, 2; VI, 444, 1. *Fallas obtemperat labris mendacibus*. *Tria sunt insatiabilia et quartum quod non dicitur*: Sufficit, VII, 209, 2. *Avaro non impletur pecunia*, *Job*, 433, 2. *Nec est satietas venter ejus, et cum habuerit quæ concupierat, possideri non poterit*; II, 667, 2. *Dixit ergo ad eum Jehobab, uxor ejus.... Ego dabo tibi vineam Naboth*; XVIII, 477, 1; 652, 2. XX, 200, 1. Semper thesaurum adaugent, XX, 204, 1. Avaritia est cisterna vetus et rimosa quæ nunquam impleri potest, XII, 28, 1. *Foderunt sibi cisternas dissipatas*. Nihil est sufficit, VI, 434, 2. *Tribus tantum victui meo necessaria*, XI, 155, 2; 456, 1. *Væ qui conjugitium domum*. Avarus et fraudulentus mille habent artes capiendi et attrahendi opes aliorum, et ita quidem oculi, ut hi sua damna, nisi depauperati, non sentiant, XIII, 621, 1. Avaritiæ et avorum tenacitas, maxime condita corrupti quam aliis dare, XX, 197, 2; 499, 2. *Divitia vestre putrefactæ sunt*. Ferunt ægre de suis cibis comedi, VI, 187, 1, 2. *Ne comedas cum homine invidio*; X, 124, 1; 122, 1. *Non dicas sic: Multa sunt quæ super illico (mensam) sunt*. Avari promittunt multa et donant pauca, V, 528, 1. *Non decent stultum verba composita*. Avaritia comparatur terræ et vulpi hydropicæ, VI, 444, 1, 2. Inferno, igni, *ibid.*, 446, 1; 447, 1; XIII, 636, 1; XIV, 157, 2. *Adhuc ignis in domo impij*; IX, 604, 1. *Duo genera abundant in peccatis*. Sanguisugæ, VI, 444, 1, 2. *Pitæ dicentes: Affer, affer*; XX, 173, 2. Per sphingem denotatur, IX, 349, 2. Comparatur monedula, 410, 1. Dipsæ, serpens, XIII, 635, 1. Hydræ, Bihæreo centinano et Scyllæ omnia sorbenti, 636, 1. Ejus oculi, aures, pedes quales sint, *ibid.* Hydropico propter quinque rationes, XVI, 194. Rubigini et ærugini, XIII, 484, 1; 636, 1. Vesperæ, XII, 694, 2. Amphoræ, XIV, 423, 2 et seq. Avari vocantur asini et moli, IX, 409, 1, 2. Ejus typos, III, 667, 2; VII, 212, 1. Avaritiæ et avorum typos est gaza, XIII, 547, 2. Avarus caput aspidum suget, *Job*, 429, 2.

IP^s MOTIVA AD AVARITIAM FUGIENDAM, ubi aliæ ejus proprietates, simul et alii effectus exponuntur.

PRIMO, quantum ad Deum, avaritia est injuria Deo, IX, 304. *Avaro nihil est sceleratius*. Avaritia est idolorum servitus, XIII, 393, 1. *Argentum est curam suam fecerunt sibi idoli*; 634, 1. *Avaritia in capite omnium*; XIV, 221, 2; XVIII, 567, 1. Avari sunt idololatæ et truciunt, *Job*, 282, 1, 2. *Abundant tabernacula prodromi, et avucler provocant Deum*; 537, 2. *Hæc est pars hominis impij apud Deum*. Dei cultum negligunt, VI, 435, 1. *Mendacitatem et divitias ne dederit*

multis. Cur præ aliis vitis dicitur. *varicia idolorum servitus*, XVIII, 632, 2. *Avarus quod est idolorum servitus*. Auri cupiditas quam sit detestabilis, II, 343, 1, 2. *Perreco autemque.... habentes dicitur non pretium*. Avarus cor habet in nummis, *Job*, 429, 1.

SECUNDO, quantum ad proximum. Avaritia est onus, radix, causa omnis mali, et malitiæ metropolis, IX, 307, 2; XIII, 634, 1; XVI, 169, 1, 2; XIX, 159, 2. Avaritia multa mala concipit, est ruina Ecclesiæ et Reipublicæ, XI, 662, 1, 2. *Ecco complosi manus super civitatem tuam*. Avaro nihil est sceleratius, IX, 363, 2 et seq. Avaritiæ injustitia, iniquitas, crudelitas. Avaritia pervertit æquitatem et iudicium, 262, 2, 263, 1. *Ne contendas cum viro occipite*. Avaritia est iniqua ob sex rationes, 414, 2. *Insatiabilis oculus cupidus*. Avarus est hypocrita, *Job*, 534, 1. Est injuria Reipublicæ et omnibus hominibus quos defraudat et expilat, IX, 304, 1, 2. Justitiæ sæpe repugnat, XVIII, 687, 2. *Semelipso tradiderunt.... in avaritiam*. Avaritia expellit omnem virtutem, *Job*, 433, 2. Avari oculi nequam sunt, X, 421, 2. *Malus est oculus nequam*. Non mutuat nisi cum usura, 71, 2. *Propter mandatum assume pauperem*; IX, 552, 1. Avari sua tenacitate multos offendunt, VI, 109, 2. *Munus absconditum extinguit iras*. Perurque sunt invidi, 393, 1. *Vir qui festinat ditari et alius invidet*; IX, 408, 2. *Viro cupido et tenaci ad quid aurum*; X, 122, 2. *Nequus quid oculo creatum est*. Replet domum suam libibus, jurgis, murrinatione subditorum, V, 471, 2. *Conturbat domum qui sectatur avaritiam*. Semper jurgia concitat, VI, 386, 1. *Qui se factat et dilatat, jurgia concitat*. Omnibus sunt exosi, 8, 2. *Multis amicit sunt dona tribuentis*; XX, 308, 1. *Nihil est iniquius quam amare pecuniam*. Omnes vulnerat, et tam animæ avari quam corpori proximi sæpe lethale vulnus indigit, XIII, 635, 1. Est etiam in consanguineos crudelis, V, 327, 1. *Qui autem crudelis est, etiam propinquos abjicit*. Ab eo si quid acceperit, fit maleficium, IX, 552, 1. *Enigma dabil et multa improprietabil*. Avari sunt pauperum sepulchra, XI, 159, 2. *Repleta est terra argentea*. Devorant pauperes, *Job*, 433, 1. Avarum inhumanitatis et status detestandum, *Job*, 428, 2; 65, 2. *Abstulisti enim pignus fratrum tuorum in causa et nuas spoliasti vestibus*.

TERCIO, quantum ad ipsum avarum. PRIMO, avaritia est insanitia, dæcem stultitiæ avari, IX, 309, 2. Ejus damna novem, VII, 212, 1. Avarorum krenesis triplex, IX, 349, 1, 2 et seq. *Et necesse quod tempus præterit*. Est inopia mentis, X, 9, 1. *Propter inopiam multi deliquerunt*. Avari stulti et pauperis sapientis antithesis, VII, 229, 1. *Quid habet amplius sapiens a stulto?*

SECUNDO, est summa paupertas et miseria. Ejus vita que, VII, 220, 1, 2. Quam sit sordida, XIX, 615, 2. Axiomata sapientum, *ibid.* Avari etiam sibi vitæ alimentia denegant, V, 327, 1. *Benefacit*

anima sua vir misericors. Etiam proprium defraudant genium, VI, 37, 1. *Abscondit piger manum suam sub ascella, nec ad os suum applicabit illud*. Avari divites sunt qui inopiam simulant, ne cogantur splendide vivere, V, 379, 3. *Est quasi pauper, cum in multis divitiis sit*. Sunt vere pauperes, etsi sint divites, VI, 34, 1. *Homo indigena misericors est*, IX, 672, 1. *Tres species odit anima mea: Divitem mendacem, etc.* Non audent uti habitis et cupiis, XX, 173, 1. *Concupiscentia et non habetis*. Avaro omnia desunt, XIX, 516, 1, 2. *Sint mores sine avaritia*. Forum miseria, IX, 409, 1, 2. *Viro cupido et tenaci sine ratione est substantia*. Avari infelicem agunt vitam, XIX, 260, 1. *Inseruerunt se doloribus domitis*. Sæpe laboribus se concitant, V, 509, 1. *Anima laborantis laborat sibi*. Cur sua in pauperes erogare timeant, V, 426, 2. *Qui despicit proximum suum peccat*. Cur moreant et paveant, VI, 111, 1. *Pauper operantibus iniquitatem*. Avaritia est injuria frugibus, IX, 304, 2.

TERCIO, est servitus. Avarus ab opibus possidetur, X, 564, 1. *Possedit eum ipsa eor ab initio*. Ab opibus injustis quasi captivatur, V, 317, 2. *In insidiis suis capientur iniqui*. Est auri servus, XV, 198, 2. *Nemo potest duobus domitis servire*. Avarus non est dominus, sed custos et servus divitiarum, *Job*, 540, 1. Avari quomodo auri servi et mancipia, imo servis sint deterioris, VII, 123, 2. Quid faciunt ut dicit filios et hæredes, *ibid.* Animam suam vendit diabolo, X, 304, 1; XIII, 635, 2. Avaritia duriora imperat suis sectatoribus quam sua jubeat Deus, IX, 445, 1. *Non salutiur donec consumat affectum animam suam*. Avaritiæ tyrannus magna, *Job*, 282, 1.

QUARTO, panam maximam habet, et 1° corporalem et temporalem. Avaritia: festus pestilentis, *Job*, 436, 1. *Cum satiatus fuerit, arctetur, astuabit, et omnis dolor irruet super eum*. Avaritiæ poena est egestas, XIV, 569, 2. *Mittam in vos egestatem*. Causa est inopia, XV, 200, 1, 2; XX, 198, 1. Avari justo Dei judicio penuria puniuntur, XIII, 626, 1. *Quando transibit mensis, et operietur argentum*. Avari opes male perent, *Job*, 128, 1. *Cujus messes famelicus comedit*. Ex avaritia non evadunt ditiores, sed pauperiores, V, 335, 2. *Alii rapiunt non sua, et semper in egestate sunt*. Eis opes suæ substrahuntur, 82, 2. *Et implebuntur horrea tua*. Avar opes Deus derivat in liberalem, VI, 369, 2. *Qui coarctat divitias usuris*. Quod avide congestis avarus, luxuriosus hæres sæpe prodigit, XIII, 636, 1. Ei omnes maledicant, VI, 388, 2. *Qui despicit proximum, sustinebit injuriam*. Ab omnibus suggillatur, X, 432, 2; 133, 1. *Nequissimus in pane murmurabit civitas*. Avari supplicium, VII, 215, 1. *Est et alia infirmitas pessima quam vidi sub sole: divitiæ conservate in malum domini sui*. Ijus ex cruciatio et poena, VII, 122, 2. Avari cruciatu

et infelicitas, 213, 1; 215, 2. Ejus conditio et miseris. 228, 1: *Omnis labor hominis in are ejus, et anima ejus non implebitur.* Avarorum spinas et laquei, VI, 140, 1, 2: *Arma et gladius in via perverit.* Avari quo plus habent, eo plus torquentur, XVI, 169, 1, 2. In varias incidunt avaritas, lites, damna, VI, 383, 2: *Qui despiciat deprecantur.* Avari chimeras sibi fingunt, Job, 434, 1. Eis dat opes Deus ad supplicium cupiditatis, XIV, 337, 1; VII, 122, 1; 2 et seq.: *Quid enim proderit homini de universo labore suo et affectione spiritus qua sub sole cruciatu est, etc.* Avarus suas opes cernens, nec ventrem, nec mentem pascit, VII, 211, 1: *Quid prodest possessori nisi quod cernit divitias oculis suis.* Avarus degit et versatur in tenebris, 218, 2: *Cunctis diebus vita sua comedit in tenebris et in curis multis.* Quod lumen habeat nocte, *ibid.* Cur complicare manus, et adere carnes suas dicatur, 170, 1. Cur sepultura decenti careat, 224, 2. Cur frustra natus sit, 226, 4. Est abortivo infelicio, 225, 1.

2° Pecunia spirituales et aeternam avaritia mentem obtenebrat et excacat, XV, 196, 1. Ubi Christus ipse tribus argumentis vocat homines a studio divitiarum, *ibid.* Avaritia hominem in ruinam et exitum agit, X, 21, 1: *Si non in timore Domini tenueris te instanter.* Fidem et gratiam perdit avarus, XIII, 636, 1. Avaritia est honorum ariditas operum, 635, 2. Avari sunt pauperes virtutibus, VI, 388, 2. Obs clamantes Deus non exaudit, 109, 1: *Qui obtulerit aurem suam ad clamorem pauperis.* Caducis inebriantes amittunt aeterna, 73, 2.

Avari tres haeredes post mortem, IX, 311, 1, 2: *Cum morietur homo, haereditabit serpentes, et bestias, et vermes.* Nil proderunt tunc thesauri avaritia acquisiti, V, 271, 4; 272, 2: *Nil proderunt thesauri iniquitatis.* Dum aliena invadit, non evadet supplicia, 330, 2: *Manus in manu non erit innocens malus.* Avari spes in morte perit, 318, 2: *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes.* Avari in iudicii die acerime puniuntur, XIII, 519, 2. Defuncti regentur auro, XX, 200, 1, 2. Avaritia excludit a regno eorum, XVIII, 652, 2. Quenam, 293, 2. Avari inexpleribiles opum cupiditiae et in gehenna siti laborant, XII, 555, 1, 2: *Argentum et aurum corvum non valebit liberare eos in die furoris Domini.* Avaritia ignis justo puniunt igne gehenna, XX, 200, 1: *Manducabit carnes vestras sicut ignis.* Triplici ardent igne avari, *ibid.*

III MEDIA AD AVARITIAM FUGIENDAM. — AVARIS Deus misericorditer septem viam ad lucra, VIII, 308, 1: *Septem viam tuam spiritus.* Quomodo ad Deum se convertant, XIII, 467, 2. Avaritia vincitur ab elemosinario, VI, 160: *Qui promptus est ad misericordiam benedicitur.*

IV° EXEMPLA. — Ex avaritia Hiel aedificavit

Jericho, ejus puniatio, III, 637, 2. Avari cupiditate mortui cor in arca numeraria repositum, XIII, 385, 2; XIV, 281, 2: *Disperierunt omnes involuti argento.* Avaritia Judam perdidit, XV, 598, 1. Exempla avarorum qui per aurum occisi sunt, XX, 200, 2. Avaritia dediti fuerunt Judae, XIX, 515, 1. Aurum spernentium exempla, II, 313, 1, 2, 330, 1, 2.

AVE. Ave formatur ab hebraeo *Chava*, I, 109, 2. XVI, 18, 2 et seq. Ave salutacionis forma, XX, 637, 1. (Quid significat, *ibid.* Erat olim matutina saluatio, XVI, 16, 1.)

AVERSIO. Aversio vultus est contemptus signum, X, 361, 1, 2. Aversio significat praevocationem in his quae pertinent ad Deum, XII, 572, 2. Aversio voluntaria a fide est causa malitiae, XIX, 168, 1. Avertitur impius a Deo. Deique lege, timore et disciplina, V, 53, 2. Et ipse alios avertit, *ibid.*

AVES. Aves fuerunt primum vivens animal creatum, V, 289, IV, 262, 2. Sunt inter animalia, minima, X, 172, 1. Quaelibet aves subinde a Latinis nominantur passeret, IV, 273, 1, 2. Aves in quibus convenient cum piscibus, I, 63, 2. Avium variarum miraculosa natura, 64, 2 et seq.; 67, 1, 2. Aves aliquae sunt semipisces, quia volant in aere, et natant in aqua, XIV, 215, 2. Aves pene omnes cum sole occidente dormiunt, cum oriente canere incipiunt, 609, 2. Aves libenter cur collo resupinant, V, 264, 2. Aves pullos voce et cantu suo ad canendum erudunt, VI, 210, 2. Aves Canariae docuerunt musicam, I, 65, 2. Canendo excitant homines ad laudem Dei, X, 379, 2. Aves Canariae stato et modico canant tempore, garrulae perpetuo garrunt, XX, 74, 4. Alio ad pugnam incitantur, VI, 296, 2. Tamein in nido manent donec pulli cibum sibi querere queant, 337, 1. Ex eo alio volantes in varia incidunt incommoda, *ibid.*, 2. Pullos suos mire diligunt, X, 89, 2. Quae aves pullos severe educant, 192, 2. Nonnulla ex arboribus nascuntur, 296, 2. Aves ab avibus decipiuntur, V, 199, 1. Aves stolidae temere se in retia dant, 42, 2 et seq. Aves cum sui similibus volant, IX, 26, 2; 27, 1. Aves docuerunt homines medicinam et penitentiam, XII, 76, 2. Earum sagacitas per exempla ostenditur, 75, 1, 2. Aves omnes circumantur et discunt humanum sermonem, XX, 451, 2.

Aves quenam munda. I. lego Moysis, II, 64, 1 et seq. Ea recensentur, *ibid.*, et seq. Erant numero viginti, 67, 2. Qua de causa, *ibid.*, et seq. Significant viginti vicia potentum, et eorum qui habent spiritus sublimes, *ibid.* Aves non divisa ab Abraham in fodere, quid mystice et moraliter significant, I, 204, 1.

Aves gentibus pro numinibus erant, XVIII, 52, 1. Angeli symbolici aves cur dicantur, XIV, 215, 2. Aves sunt imago virtutum, IX, 26, 2; 27, 1. Avis paradisica est symbolum animi celestis, X, 382, 1. Aves sunt symbolum vagorum,

214, 1, 2. Avis inaro diaboli est, XXI, 241, 1. AVI. Avi tunc magis dicitur magis remanent, 7, 2, 2, 2, patres filii, V, 427, 2. Cur magis eos Alligat, quam filii, VI, 194, 1.

AVIDITAS. Aviditas spiritualis unde ortum habeat, IX, 655, 2. Aviditas quanta sapientiae in nobis esse debeat, 137, 1.

AXIOMATA. Axiomata vocantur principia scientiarum, V, 47, 2. Axiomata multa Christi, philosophis paradoxa, XX, 290, 2. Axioma quo docetur quid agendum in veris divitiis multiplicandis, VII, 224, 1. Axiomata vitae prudentis traduntur in Ecclesiaste, 6, 1. Axiomata sex philosophorum fidei vere repugnantis, XIX, 86, 1. Axioma ducis reusandus de generoso milite, IV, 457, 2.

AZAZEL. Azazel rex Syriae Israelitas victos ferreis plaustris truxerat, XIII, 540, 1.

AZARIAS. Azarias quid hebraice significet, XIII, 42, 1. Azarias quem se vocat S. Raphael angelus, quis, IV, 289, 1, 2. Varie nominis versiones, *ibid.* Apud Hebraeos fuit nomen magnum, ideoque magnorum regum, principum, pontificum, etc., 290, 1. Est nomen non tam proprium quam appellativum, *ibid.*, 2. Vere vero Tobiae fuit Azarias filius Ana-

nia, *ibid.* Azarias fuit Jesus Christus et Apostolus, 299, 1.

Azarias sacerdos libere increpavit Oziam regem, XII, 179, 1.

AZAZEL. Azazel hircus quis sit, II, 104, 1. Est verisimile esse diabolum, quia sagis hirci specie colitur, 104, 2. Nomen hoc diabolus aliquis postea assumpsit, *ibid.*

AZYMA. Azymorum dies qui dicebantur, XV, 549, 2; XVI, 521, 1; XVII, 260, 2. Quando inchoabantur, II, 449, 1. Azymorum usus incipiebat cum Paschate, XV, 549, 4. Quator in illis observabantur, *ibid.* De victimis in illis offerri solitis, *ibid.* Quales erant, quando celebrandi, et quid mystice significant, I, 535, 4 et seq. Primus et septimus dies erant festi, II, 449, 2. Quid tropologice septem dies azymorum significent, I, 536, 2.

In azymo conservavit Christus, non in fermentato, ut docent et faciunt Graeci, XVI, 521, 1. Azymus panis est panis afflictionis, cur, II, 455, 4. Septem diebus in paschate comedeatur, *ibid.* Panes azymi quid denotent, XVIII, 288, 1. Azyma sinceritatis et veritatis quae sint, 289, 2. Quid sit azymis vesci spiritualiter, 289, 4.

B

BAAL. Baal hebraice quid significet, XIII, 310, 2. Baal hebraice idem est. quod dominus, herus, possidens, XII, 559, 1. Pnis idem est quod dominus, XIII, 55, 1. Baal quis deus; Hebraeis generale deorum nomen erat, XII, 71, 1; XVIII, 187, 1. Baal, Baalim, Bel, Bal, Belus, erat Jupiter Belus, primus deus Chaldaeorum, III, 637, 1; XIII, 309, 1; 340, 1, 2. Baal, idolum positum in templo a Manasse, ablatum a Josia, repositum sub Joakim et Sedecia regibus, VII, 559, 2. Positum fuit in parte aequilonari templi, *ibid.* Baal comedit labores peccatorum, XII, 42, 2. Baal cur multis uribus peccatorum a Scriptura, VIII, 234, 1. Baal-Hamon quid, 235, 2. Baal-Pharasin quis sit locus, XIII, 340, 2.

BABEL. Babel quid hebraice sonet, XX, 551, 2. De extractione turris Babel, I, 173, 1. Babel turris extructaeratur duce Neurod, VIII, 502, 1, 2. Anno centesimo septuagesimo a diluvio, crevitque usque ad annum ducentesimum nonagesimum secundum, 502, 2. Fabrica turris Babel processit natalitatem Abraham centum viginti duobus annis, *ibid.* De ejus altitudine, I, 173, 2. An eam extruxerunt peccarunt, *ibid.* Peccarunt vanitate et superbia, *ibid.* Hanc extructionem cur Deus permisit, *ibid.* Ad eam videndam descensus quid significet, I, 174, 2. Procellis fuit dejecta, 176, 2.

BABYLON. Babylon duplex fuit, una in Chaldea, altera in Aegypto, XX, 400, 1. Babylon condita a Neurod, aucta est a Semiramide, post ever-

adornata est, XI, 268, 4; XIII, 62, 2; 251, 1. Ejus amplitudo, murorum spissitas, habitata fuit ut orbis miraculum, XI, 329, 4; XIII, 63, 4; 75, 1; XIV, 49, 1; XXI, 364, 2. Babylon quatuorve urbes uno murorum ambitu complexa sit, XI, 245, 2. Cur dicitur mons caliginosus, XI, 279, 2; XII, 194, 2. Sita est in loco palustri, *ibid.*, et 294, 1. Ejus hortus pensiles, XI, 279, 2. Vocatur orbis ad frequentiam, 281, 1. Erat constructa ad delicias, *ibid.*, 2. Cur dicitur mare, 326, 1. Cur imit desertum, 327, 1. Alluatur a Tigri et Euphrate, 535, 2. Cur dicta profundum et maro, 545, 1, 2; XXI, 310, 2. Ea quomodo Hierosolymae esse dicatur ad aquilonem, cum potius ad orientem sit, XI, 587, 2; XII, 452, 2. In Babylone moris fuit, ut satrapa portae urbis praesidens neminem in urbe ingredi permitteret, nisi prius staluam regis adorasset, XIII, 38, 1, 2. Babylonis structura quomodo et cur superbioret Nabuchodonosor, XIV, 230, 1.

Ignis destruenda a Persis dicitur, XI, 571, 2. Et descenda a suis negotiatoribus, 572, 2. Babylonicis excidii causa, XII, 32, 1. Fuit calix aureus propter opes et luxum, 326, 2. Dicitur esse in manu Domini, *ibid.* Ipsa quasi calix propinavit aliis gentibus iram et supplicia Dei, *ibid.* Idem calix notat opes, luxum et idololatriam, quam ipsa aliis gentibus innoxit, *ibid.* Cur dicitur mons pestifer, cum esset sita in monte humili; ejus rugitudo, 329, 1; 332, 2. Quare vocetur area tritum Persarum, 330, 2. Ipsa sedes impietatis est, XIV, 416, 2. Item domus idololatriae et scelorum,